

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอห้วยกระเจา
ปี 2566 - 2570

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา
จังหวัดกาญจนบุรี

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ 1.1.2 ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี 2566 - 2570
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี 2562

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของตำบล ห้วยกระเจา, ตำบลวังไผ่, ตำบลสระลงเรือ และตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี โดยการจัดทำเวทีชุมชนในระดับหมู่บ้านและตำบลภายใต้หลักการที่ชุมชนมีส่วนร่วมคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจในการกำหนดแผนพัฒนาพื้นที่ด้วยตนเอง ภายใต้ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเป็นการวางแผนปรับปรุงพัฒนาอาชีพการเกษตรโดยมุ่งการสร้างรายได้ การฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรในการพัฒนาการผลิตด้านการเกษตร ภายใต้ศักยภาพของพื้นที่และศักยภาพของชุมชน และเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐที่บัญญัติภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตราที่ 78 ที่รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง มาตราที่ 79 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการสงวนและบำรุง และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพสมดุล และมาตรา 84 รัฐจะต้องส่งเสริมการรวมตัวของเกษตรกรเพื่อวางแผนทางด้านการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร

ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอซึ่งปรากฏอยู่ในเอกสารฉบับนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอได้เป็นอย่างดีต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา
อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

กรกฎาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	I
สารบัญตาราง	II
สารบัญรูปภาพ	III
บทที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไป	1
1 ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	1
1.1 ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	1
1.2 อาณาเขตติดต่อ	1
1.3 การแบ่งเขตการปกครอง	1
2 ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	3
2.1 สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	3
2.2 สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	4
2.3 ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	4
3 สภาพภูมิอากาศ	8
3.1 ลักษณะภูมิอากาศ	8
3.2 ฤดูกาล	8
3.3 ปริมาณน้ำฝน	8
3.4 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	9
4 เส้นทางคมนาคม	9
4.1 ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	9
4.2 ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	9
5 แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	10
5.1 แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	10
5.2 อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	10
6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	11
6.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	11
6.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	12
6.3 รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	13
6.4 จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	13
6.5 การศึกษา	13
6.6 การสาธารณสุข	14
6.7 ประเพณีและวัฒนธรรม	14
7 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	15
8. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	16
9 องค์กรและสถาบันต่าง ๆ	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอห้วยกระเจา	21
1 ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	21
1.1 เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	21
1.2 ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	32
1.3 สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	34
1.4 สินค้าเกษตรที่สำคัญ	34
2 ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ไขปัญหา	53
3 การจัดทำ TOWS Matrix	54
บทที่ 3 ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอห้วยกระเจา	56
1. แนวทางการพัฒนา	56
1.1 พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	56
1.2 พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	57
1.3 พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	57
2. สรุปลำดับโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	59
ภาคผนวก	60
โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว	61
โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	63
โครงการแปลงส่งเสริมการผลิตอ้อยโรงงานเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า	65
โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย	67
โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	69
โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์	71
โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว	73
โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและชุมชน	75
โครงการส่งเสริมการปรับปรุงดินหลังการเก็บเกี่ยวโดยใช้ปุ๋ยพืชสด	77

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	2
ตารางที่ 2 ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	2
ตารางที่ 3 แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอห้วยกระเจา	3
ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 3 ปี ตั้งแต่ปี 2563 - 2565	9
ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอห้วยกระเจา ปี พ.ศ. 2563 – 2565	9
ตารางที่ 6 พื้นที่ในเขตชลประทานและพื้นที่นอกเขตชลประทาน อำเภอห้วยกระเจา	10
ตารางที่ 7 ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอห้วยกระเจา ปี 2565	11
ตารางที่ 8 ข้อมูลด้านปศุสัตว์	12
ตารางที่ 9 ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	12
ตารางที่ 10 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัดกาญจนบุรี	12
ตารางที่ 11 รายได้ประชากร อำเภอห้วยกระเจา	13
ตารางที่ 12 ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอห้วยกระเจา	12
ตารางที่ 13 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	15
ตารางที่ 14 แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	16
ตารางที่ 15 รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	17
ตารางที่ 16 ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอห้วยกระเจา	18
ตารางที่ 17 ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	19
ตารางที่ 18 ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	20
ตารางที่ 19 แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	21
ตารางที่ 20 แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	22
ตารางที่ 21 แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	22
ตารางที่ 22 แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	23
ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	24
ตารางที่ 24 แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	24
ตารางที่ 25 แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	25
ตารางที่ 26 แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอห้วยกระเจา. จังหวัดกาญจนบุรี	25
ตารางที่ 27 แสดงศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	26
ตารางที่ 28 แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	28
ตารางที่ 29 แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลวังไผ่ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	28
ตารางที่ 30 แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อ้อย ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	29

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 31 แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่เมล็ดอ่อน ต.ห้วยกระเจา อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี	30
ตารางที่ 32 แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลห้วยกระเจา อำเภอห้วยกระเจา	30
ตารางที่ 33 แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่หน่อไม้ฝรั่ง ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา	31
ตารางที่ 34 แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	31
ตารางที่ 35 แสดงทรัพยากรดินอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	32
ตารางที่ 36 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับการปลูกข้าว อำเภอห้วยกระเจา	34
ตารางที่ 37 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	35
ตารางที่ 38 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	36
ตารางที่ 39 แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	37
ตารางที่ 40 ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกพืช	37
ตารางที่ 41 แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี 2566 อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	38
ตารางที่ 42 โรงสี/แหล่งรับซื้อข้าว อำเภอห้วยกระเจา	40
ตารางที่ 43 แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	40
ตารางที่ 44 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	40
ตารางที่ 45 แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	41
ตารางที่ 46 แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	42
ตารางที่ 47 แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	43
ตารางที่ 48 ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกพืช มันสำปะหลัง	44
ตารางที่ 49 แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี 2566 อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	44
ตารางที่ 50 ลานมัน/แหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง อำเภอห้วยกระเจา	45
ตารางที่ 51 แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	46
ตารางที่ 52 พื้นที่ความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงานรายตำบล	46
ตารางที่ 53 แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	47
ตารางที่ 54 แสดงพื้นที่ปลูกอ้อย ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	48
ตารางที่ 55 แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	49
ตารางที่ 56 ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกอ้อย	50
ตารางที่ 57 แสดงต้นทุนการผลิตอ้อย ปี 2566 อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	50
ตารางที่ 58 แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตอ้อย อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	52
ตารางที่ 59 แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	53
ตารางที่ 60 แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	54

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอห้วยกระเจา	1
ภาพที่ 2 แสดงสภาพภูมิประเทศอำเภอห้วยกระเจา	3
ภาพที่ 3 ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอห้วยกระเจา	8
ภาพที่ 4 แสดงถนนหลวงสายหลัก อำเภอห้วยกระเจา	9
ภาพที่ 5 แสดงพื้นที่ชลประทาน อำเภอห้วยกระเจา	10
ภาพที่ 6 แสดงเส้นทางน้ำตามธรรมชาติ อำเภอห้วยกระเจา	11
ภาพที่ 7 แสดงพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used) อำเภอห้วยกระเจา	16
ภาพที่ 8 แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	21
ภาพที่ 9 แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	22
ภาพที่ 10 แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	23
ภาพที่ 11 แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	23
ภาพที่ 12 แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	27
ภาพที่ 13 แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	32
ภาพที่ 14 แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	33
ภาพที่ 15 แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี	33
ภาพที่ 16 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอห้วยกระเจา	34
ภาพที่ 17 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอห้วยกระเจา	35
ภาพที่ 18 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา	36
ภาพที่ 19 แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา	36
ภาพที่ 20 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอห้วยกระเจา	41
ภาพที่ 21 แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอห้วยกระเจา	42
ภาพที่ 22 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา	43
ภาพที่ 23 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน อ.ห้วยกระเจา จ. กาญจนบุรี	47
ภาพที่ 24 แสดงพื้นที่ปลูกอ้อย (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอห้วยกระเจา	48
ภาพที่ 25 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อย ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา	49

บทที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไป

1. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

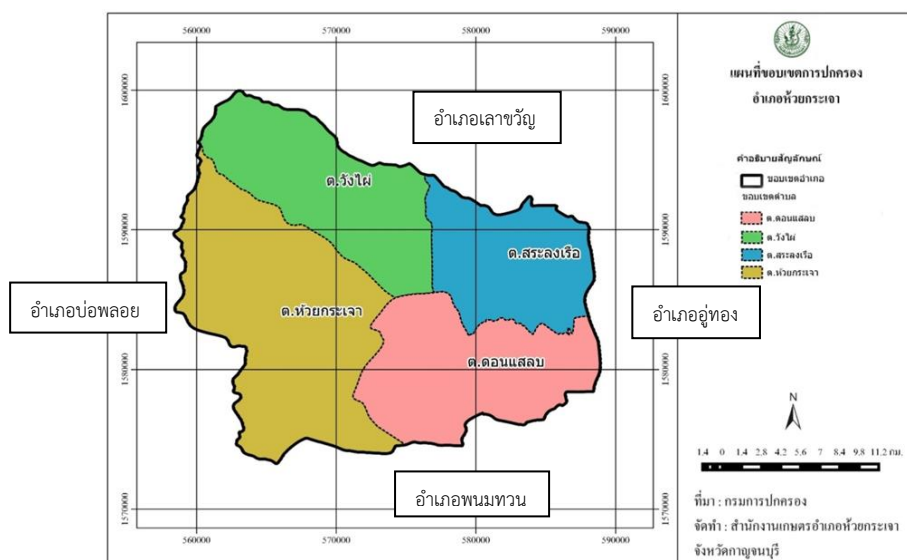
1.1 ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอห้วยกระเจาตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดกาญจนบุรี ห่างจากจังหวัดกาญจนบุรีประมาณ 60 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 165 กิโลเมตร โดยที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่เลขที่ 399 หมู่ที่ 6 บ้านหัวอ่าง ตำบลห้วยกระเจา อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี บริเวณริมถนนสายบ่อพลอย - อุ้มทอง อำเภอห้วยกระเจามีพื้นที่ประมาณ 339,949 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอใกล้เคียงดังนี้

1.2 อาณาเขต

อำเภอห้วยกระเจามีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	อำเภอเลาขวัญ	จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดกับ	อำเภอพนมทวน	จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศตะวันออกเฉียง	ติดกับ	อำเภออุ้มทอง	จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดกับ	อำเภอบ่อพลอย	จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพที่ 1 ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอห้วยกระเจา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ. 2566)

1.3 การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น 1 อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน 2 เทศบาล 2 อบต. 4 ตำบล 73 หมู่บ้าน
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน 2 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 แห่ง

ตารางที่ 1 ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

หมู่ที่	ตำบล	เทศบาลตำบล ห้วยกระเจา	เทศบาลตำบล สระลงเรือ	ตำบลดอนแสลบ	ตำบลวังไผ่
1		บ้านช่อง	บ้านสระลงเรือ	บ้านดอนแสลบ	บ้านหนองมะเขือ
2		บ้านห้วยกระเจา	บ้านไผ่สี	บ้านพนมนาง	บ้านวังมะค่า
3		บ้านห้วยกระเจา	บ้านห้วยยาง	บ้านวังสำโรง	บ้านนาต้ามิ่ง
4		บ้านดงตาอินทร์	บ้านหนองบัวหึ่ง	บ้านวังนาค	บ้านวังไผ่
5		บ้านเขากรวด	บ้านสระจันทอง	บ้านเขารักษ์	บ้านนาใหม่
6		บ้านหัวอ่าง	บ้านห้วยลึก	บ้านตลุงใต้	บ้านหนองต่อยอด
7		บ้านเขาศาลา	บ้านหนองเจริญสุข	บ้านหนองปลิง	บ้านหนองมะสังข์
8		บ้านทัพพระยา	บ้านพูนอน	บ้านหนองนางเลิ้ง	บ้านอ่างหิน
9		บ้านไผ่งาม	บ้านดงรัง	บ้านกรับ	บ้านบ่อทอง
10		บ้านอุดมสุข	บ้านยางทอง	บ้านหนองปล้อง	บ้านหนองโก
11		บ้านทุ่งมังกะหร่า	บ้านบ่อเงิน	บ้านใหม่	บ้านวังสมบุรณ์
12		บ้านพยอมงาม	บ้านกรอกตาโพธิ์	บ้านเขาดินสอ	
13		บ้านกรอกฟ้าสาธุการ	บ้านหนองปลอดภัย	บ้านโป่งสวรรค์	
14		บ้านทุ่งใหญ่	บ้านดอนมะนาว	บ้านเขาใหญ่	
15		บ้านไพรงาม	บ้านวังรักษ์	บ้านหนองเจริญทรัพย์	
16		บ้านดอน	บ้านหนองพญาจู	บ้านวังข้าวใหม่	
17		บ้านโกรกสมอ	บ้านไผ่สีทอง	บ้านวังแสนสุข	
18		บ้านโกรกแสลบ		บ้านทุ่งเจริญ	
19		บ้านทุ่งคูณ		บ้านดอนทวีทรัพย์	
20		บ้านทุ่งประตู		บ้านดอนมะรุ้ม	
21		บ้านดอนสว่าง		บ้านกาญจนภิเษก	
22				บ้านสันติสุข	
23				บ้านดอนพัฒนา	
24				บ้านทุ่งรวงทอง	

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ. 2566

ตารางที่ 2 ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต.	เทศบาลตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ห้วยกระเจา	123,896	-	1	21	2,266
สระลงเรือ	59,562	-	1	17	1,727
ดอนแสลบ	79,835	1	-	24	2,706
วังไผ่	76,666	1	-	11	993
รวม	339,959	2	2	73	7,692

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ. 2566

2. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

2.1 สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ อำเภอห้วยกระเจามีสภาพพื้นที่เป็นลักษณะป่าโปร่งเชิงเขาไม่หนาทึบ โดยมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติอยู่บริเวณตำบลห้วยกระเจาและตำบลวังไผ่ เรียกว่า “ป่าเขาช่องอินทรีด้านตะวันออก” และมีพื้นที่ป่าละเมาะบางส่วน

ที่ราบสูง อำเภอห้วยกระเจาพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ดอน มีความลาดชัน 5 เปอร์เซ็นต์ เป็นเขตที่ราบลูกฟูกซึ่งมีความต่างระดับในท้องถิ่นระหว่าง 15 - 45 เมตร มีลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขาสลับเนินเตี้ย ๆ มีพื้นที่ลาดเชิงเขาในตำบลวังไผ่ ตำบลห้วยกระเจา และตำบลดอนแสลบบางส่วน

ที่ราบลุ่ม อำเภอห้วยกระเจามีพื้นที่ราบลุ่มซึ่งอยู่ในเขตชลประทาน ได้แก่ ตำบลสระลงเรือบางส่วน และตำบลดอนแสลบ

ภาพที่ 2 แสดงสภาพภูมิประเทศอำเภอห้วยกระเจา
(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ. 2566)

ตารางที่ 3 แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอห้วยกระเจา

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ห้วยกระเจา	123,896	16,272.7	52.47
สระลงเรือ	59,562	779.21	2.51
ดอนแสลบ	79,835	4,932.4	15.91
วังไผ่	76,666	9,027.14	29.11
รวม	339,959	31,011.45	100

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.2566

2.2 สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

อำเภอห้วยกระเจาพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ดอน มีความลาดชัน 5 เปอร์เซ็นต์ เป็นเขตที่ราบลูกฟูกซึ่งมีความต่างระดับในท้องถิ่นระหว่าง 15 - 45 เมตร มีลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขาสลับเนินเตี้ย ๆ มีพื้นที่ลาดเชิงเขาในตำบลวังไผ่ ตำบลห้วยกระเจา และตำบลดอนแสลบบางส่วน

2.3 ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอห้วยกระเจามีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน 6 กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) กลุ่มชุดดินที่ 18 พื้นที่ลุ่มเป็นดินร่วนปนทรายสีเทา

ชุดดิน : ชุดดินชลบุรี (Cb) ชุดดินไชยา (Cya) ชุดดินโคกสำโรง (Ksr) และ ชุดดินเขาย้อย (Kyo)

ลักษณะเด่น : เนื้อที่เป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลเข้มปนเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินเหนียวปนทรายถึงดินร่วนเหนียวสีเทา พบจุดประสีน้ำตาลเข้มสีเหลืองแก่หรือสีแดงปนเหลือง ดินบนมีปฏิกิริยาเป็นกรดแก่ถึงเป็นกรดปานกลาง ค่าความเป็นกรดเป็นด่างอยู่ระหว่าง 5.0 - 6.0 ส่วนดินชั้นล่างเป็นกรดปานกลางถึงปานกลาง ค่าความเป็นกรดเป็นด่างอยู่ระหว่าง 6.0 - 7.5 ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ที่ดิน เนื้อดินลักษณะค่อนข้างเป็นทรายและโครงสร้างของดินค่อนข้างแน่นทึบหรือไม่ค่อยดี ทำให้ความสามารถในการอุ้มน้ำและธาตุอาหารของดินต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำบางพื้นที่อาจขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งและในฤดูฝนมักมีน้ำท่วมขังทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำขัง

แนวทางการจัดการ : ในการจัดการดินกลุ่มชุดดินที่ 18 ให้เหมาะสมกับการปลูกนั้นจำเป็นต้องแก้ปัญหาหรือข้อจำกัดต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว พิจารณาร่วมกับการจัดการระบบการปลูกพืชหรือการใช้ที่ดินให้สอดคล้องกับศักยภาพของดิน พอสรุปได้ดังนี้

- เลือกชนิดและพันธุ์พืชปลูกให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของดิน ซึ่งในฤดูฝนดินกลุ่มนี้มีศักยภาพเหมาะสมในการทำนาเป็นอันดับแรก พันธุ์ข้าวที่แนะนำได้แก่ เหลืองประทิว 123 ขาวดอกมะลิ 105 ขาวตาแห้ง 17 ขาวปากหม้อ 148 เก้ารวง 88 เป็นต้น ในฤดูแล้งที่มีแหล่งน้ำเสริมควรปลูกพืชไร่อายุสั้น เช่น พืชตระกูลถั่ว เพื่อช่วยปรับปรุงและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน

- ดินมีการระบายค่อนข้างเร็วถึงเร็ว และในฤดูฝนน้ำท่วมขังจึงไม่เหมาะกับการปลูกพืชไร่ พืชผักและไม้ผล ถ้ามีความประสงค์จะปลูกพืชดังกล่าวตลอดปี ต้องเปลี่ยนสภาพการใช้ที่ดินมีร่องระบายน้ำช่วงฤดูฝน

- การจัดการเพื่อปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดินให้มีความร่วนซุย เหมาะสมกับการปลูกพืชไร่ โดยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์และวัสดุปรับปรุงดิน เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก เปลือกถั่วลิสง ชี้เลื่อย ฯลฯ อัตรา 1.5 - 2 ตัน/ไร่ ใส่คลุกเคล้าลงไปบนดินหรือการปลูกพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ ปอเทือง หรือโสนอัฟริกัน แล้วไถกลบเมื่อออกดอกเป็นปุ๋ยพืชสดเมื่อสลายตัวแล้วจะทำให้ดินร่วนซุยขึ้น

- การจัดการเพื่อการรักษาและปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดินทำได้หลายวิธีดังนี้

- การจัดการระบบการปลูกพืชหมุนเวียน หากมีระบบน้ำเสริมเพียงพอ ให้พืชตระกูลถั่วแทรกในระบบการปลูกพืชหลักเน้นปุ๋ยพืชสด เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน เป็นแนวทางในการเพิ่มผลผลิตให้กับพืชหลักด้วย พืชปุ๋ยสด ได้แก่ ปอเทือง โสนอัฟริกัน และถั่วต่างๆ โดยปลูกก่อนการปลูกข้าว 2 - 3 เดือน แล้วไถกลบเมื่อพืชปุ๋ยสดออกดอก ช่วยรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินให้คงอยู่ตลอดไป

- การใช้ปุ๋ยปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน และเพิ่มผลผลิตของพืชที่ปลูก จำเป็นต้องใช้ทั้งสารเคมี และปุ๋ยอินทรีย์ สำหรับสูตรและอัตราที่ใช้ขึ้นอยู่กับพืชที่ปลูก

2) กลุ่มชุดดินที่ 20 กลุ่มดินที่มีเกลือสะสมอยู่ในดินสูง

ชุดดิน : ชุดดินกุลาร้องไห้ (Ki) ชุดดินหนองแก (Nk) ชุดดินทุ่งสัมฤทธิ์ (Tsr) และชุดดินอุดร (Ud)

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มดินที่มีเกลือสะสมอยู่ในดินสูง ในฤดูแล้งหรือเมื่อหน้าดินแห้งจะมีคราบเกลือลอยหน้า ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทา ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาล หรือสีแดง และอาจพบก้อนปูนปะปนอยู่ในเนื้อดินล่าง มีชั้นดานแข็งภายในความลึก 50 ซม. มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง

ปัญหา : เป็นดินเค็มและพบชั้นดานแข็งในดินล่าง ปลูกข้าวถ้าขาดแคลนน้ำจะทำให้ข้าวเสียหายหรือตาย เนื่องจากต้นข้าวสูญเสียน้ำ แต่ถ้ามีน้ำอย่างเพียงพอสามารถปลูกข้าวได้ผลดี ไม่เหมาะสมกับการปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล เนื่องจากน้ำท่วมขังในฤดูฝนหรือมีการยกร่อง หน้าดินแห้งจะเกิดคราบเกลือบริเวณผิวดินและในพื้นที่ดินเค็ม มักขาดแคลนแหล่งน้ำชลประทาน สำหรับพื้นที่ค่อนข้างสูงจะมีคราบเกลือปะปนบนผิวดินและขาดแคลนน้ำ

แนวทางการจัดการ : ควรเลือกชนิดและพันธุ์พืชปลูกให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของดิน ควรปลูกพืชที่ทนเค็ม

- การปลูกข้าว เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนเค็มได้แก่ ข้าวดอกมะลิ 105 มาปลูกและป้องกันไม่ให้น้ำเกลือจากดินชั้นล่างขึ้นมาอยู่บนผิวดินและทำอันตรายกับพืช โดยปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ไถกลบตอซัง ใช้แกลบ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีและช่วยยับยั้งการนำเกลือขึ้นมาอยู่บนผิวดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ขาดน้ำ ช่วยควบคุมและล้างเกลือออกไปจากดิน หลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าวไม่ควรเผาตอซังสำหรับพื้นที่ที่คราบเกลือบนผิวดินมาก และไม่มีแหล่งน้ำชลประทานควรใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วหรือพืชทนเค็มคลุมดินเป็นต้น

- การปลูกพืชไร่ ควรเลือกพื้นที่ที่มีคราบเกลือไม่มากนัก ปรับปรุงด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยคอก หรือ ปุ๋ยหมัก ร่วมกับปุ๋ยเคมี ปลูกพืชคลุมดิน ส่วนในพื้นที่ค่อนข้างสูงที่มีคราบเกลือผิวดินหน้าดินมาก ไม่เหมาะสมต่อการเกษตร ควรใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วหรือพืชทนเค็มเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและการแพร่กระจายดินเค็มไปยังพื้นที่อื่น

วิธีการจัดการดินตามความเหมาะสมกับพืช

- ข้าวนาปี หลังจากเตรียมดินปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น โสนอัฟริกันหรือควรใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตรา 2-3 ตัน/ไร่ รองพื้นปลูกข้าวโดยใช้ปุ๋ยสูตร 16-16-8 อัตรา 50 กก./ไร่ โดยใส่ในระยะปักดำ หรือเมื่อข้าวงอกได้ 20 - 30 วัน และใส่ปุ๋ยสูตร 46-0-0 อัตรา 5-10 กก./ไร่ โดยหว่านเป็นปุ๋ยแต่งหน้าขณะข้าวตั้งท้อง

- งดดำ เตรียมพื้นที่ไถพรวนพร้อมกับการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 2 - 4 ตัน/ไร่ คลุกเคล้าในดินร่วมกับใส่ปุ๋ยสูตร 16-16-8 อัตรา 25 - 40 กก./ไร่ โดยโรยข้าวแถวปลูกเมื่ออายุ 20 - 25 วัน แล้วพรวนดินกลบหรือหว่านทั้งหมดถ้าปลูกหว่าน

- ไม้ใช้สอยโตเร็ว ขุดร่องระบายน้ำรอบพื้นที่และต้นดินล้อมรอ ขุดหลุมปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว ซึ่งทนเค็ม เช่น สนประดิพัทธ์ หรือยูคาลิปตัส

3) กลุ่มชุดดินที่ 44B และ 44C พื้นที่ดอนเป็นดินทรายและมีความลาดชัน

ชุดดิน : ชุดดินจันทึก (Cu) ชุดดินด่านขุนทด (Dk) และชุดดินน้ำพอง (Ng)

ลักษณะเด่น : เป็นดินลึกมากเป็นกลุ่มชุดดินที่มีชั้นทรายหนาปานกลางถึงหนามาก และมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนชันเล็กน้อย ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง การระบายน้ำดีถึงดีมากเกินไป ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงปานกลาง

ปัญหา : เนื่องจากเนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทรายจัดทำให้ความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ ดินจะแห้งเร็วในช่วงบนทั้งช่วงและดินแห้งจัดในฤดูแล้ง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำและการดูดซับธาตุอาหารของดินต่ำ และธาตุอาหารถูกชะล้างได้ง่ายเมื่อใส่ปุ๋ยเคมี การชะล้างพังทลายของดิน โดยเฉพาะบริเวณลาดเชิงเขา หรือบริเวณที่มีความลาดเขาสูงกว่า 5% ที่ใช้ในการเพาะปลูก โดยมีได้นำมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำมาปฏิบัติให้เหมาะสมขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก เนื่องจากบริเวณพื้นที่ที่พบ ชุดดินที่ 44 ไม่มีระบบการชลประทานเข้าถึง การเพาะปลูกต้องอาศัยน้ำฝนเพียงอย่างเดียว ในฤดูแล้งไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้เนื่องจากดินแห้งจัด ดินมีน้ำและในตอนล่างเมื่อมีฝนตกมากทำให้พืช ได้แก่ มันสำปะหลัง ได้รับผลกระทบโดยเฉพาะในดินชุดน้ำพองในบางพื้นที่

แนวทางการจัดการ : ดินในกลุ่มนี้ไม่ค่อยเหมาะสมในการปลูกพืชไร่และไม้ผล ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ทำนา แต่พอพัฒนาเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และปลูกไม้โตเร็วบางชนิด การจัดการควรเน้นด้านกายภาพและความอุดมสมบูรณ์ของดิน การรักษาความชื้นในดิน และการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อช่วยเสริมในการเพาะปลูกในช่วงฝนทิ้งช่วง อย่างไรก็ตามการพัฒนาแหล่งน้ำนั้นว่าเป็นขอบเขตจำกัดมาก เพราะสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ค่อนข้างไม่เหมาะสม และดินกักเก็บน้ำไม่ค่อยอยู่โดยเฉพาะชุดดินจันทึก

การจัดการดินตามความเหมาะสม

- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เตรียมพื้นที่ไถพรวนพร้อมกับใส่ปุ๋ยหมัก อัตรา 2 - 4 ตัน/ไร่ หรือปุ๋ยคอก อัตรา 1 - 2 ตัน/ไร่ ใส่รองพื้นด้วยปุ๋ยสูตร 15 - 15 - 15 อัตรา 50 กก./ไร่ หรือ 16 - 16 - 8 อัตรา 40 กก./ไร่ หรือจะโรยข้างแถวเมื่อข้าวโพดอายุ 3 สัปดาห์ พร้อมกับการกำจัดวัชพืช แล้วพรวนดินกลบ
- อ้อย เตรียมที่ไถพรวนพร้อมกับการใช้ปุ๋ยหมักอัตรา 2 - 4 ตัน/ไร่ หรือปุ๋ยคอก อัตรา 1 - 2 ตัน/ไร่ คลุกเคล้าในดินร่วมกับใส่ปุ๋ยสูตร 16 - 8 - 8 หรือ 16 - 16 - 16 อัตรา 70 - 90 กก./ไร่ คลุกเคล้าในดินร่วมกับใส่ปุ๋ยสูตร 18 - 6 - 6 หรือ 18 - 8 - 3 อัตรา 65 - 85 กก./ไร่ การใส่แบ่งครึ่งใส่สำหรับอ้อยปลูกใหม่ ครั้งแรกหลังปลูก 1 เดือน ครั้งที่ 2 หลังปลูก 2 - 3 เดือน ส่วนอ้อยต่อ อัตรา 15 กก./ไร่ ร่วมกับโปรแตสเซียมคลอไรด์ 15 กก./ไร่ เมื่ออายุ 3 - 4 เดือน
- สับปะรด ใส่ปุ๋ยคอกอัตรา 2 - 4 ตัน/ไร่ ช่วงเริ่มปลูกถึงเก็บผลรุ่นแรกใส่ปุ๋ย 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 อายุ 1 - 3 เดือน ปุ๋ยสูตร 16 - 20 - 0 อัตรา 10 - 25 กรัม/ต้น รองกันหลุม ครั้งที่ 2 เมื่ออายุ 6 เดือน และเมื่อเริ่มออกดอก ปุ๋ยสูตร 13 - 13 - 21 อัตรา 10 - 25 กรัม/ต้น หลังเก็บผลรุ่นแรกใส่ปุ๋ย 2 ครั้ง หลังเก็บผลรุ่นแรก 1 เดือน สูตร 21 - 0 - 0

4) กลุ่มชุดดินที่ 56C พื้นที่ดอนที่เป็นดินลึกลับานกลางและมีความลาดชัน

ชุดดิน : ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินภูสะนา (Ps) และชุดดินโพงาม (Png)

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มดินลึกปานกลางที่มีชั้นลูกรัง เศษหินหรือก้อนกรวดมากในช่วงความลึก 50 - 100 ซม. มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนทรายทับถมอยู่บนดินร่วน หรือดินเหนียวบนดินลูกรัง เศษหิน หรือก้อนกรวดมาก ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลือง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาเป็นกรดมากถึงปานกลาง

ปัญหา : เป็นดินที่มีชั้นลูกรัง เศษหินหรือก้อนกรวดมากในช่วงความลึก 50 - 100 ซม. ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำขาดแคลนน้ำในพื้นที่ที่มีความลาดชันจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : เลือกชนิดพืช ปลูกให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และจัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียน ให้มีการปลูกพืชบำรุงดิน ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนขวางความลาดชัน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชเป็นแถบหรือสลัขวางทางลาดชัน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝกเพื่อไม่ให้เกิดการชะล้างพังทลายของดิน

วิธีการจัดการดินตามความเหมาะสมกับพืช

- อ้อย เตรียมพื้นที่ไถพรวนกับใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 1 -2 ตัน/ไร่ คลุกเคล้าในดินหรือปลูกถั่วพราง อัตรา 10 กก./ไร่ ไถกลบระยะออกดอก 50% ทุกๆ 2 ปี ร่วมกับปุ๋ยเคมีสูตร 16 -8 - 8 หรือ 16 -16 - 16 อัตรา 70 - 90 กก./ไร่ ใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกหลังปลูก 1 เดือน ครั้งที่ 2 หลังปลูก 2 -3 เดือน ส่วนอ้อยต่อ ใส่ครั้งที่ 1 ช่วงต้นฝน ครั้งที่ 2 หลังจากครั้งแรก 30 - 45 วัน วิธีใส่โรยข้างแถว

- ข้าวโพด เตรียมพื้นที่ไถพรวนพร้อมกับใส่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 1 -2 ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีสูตร 16 - 16 - 8 อัตรา 40 - 75 กก./ไร่ โรยสองข้างแถวปลูกแล้วพรวนกลบใส่หลังปลูก 20 - 25 วัน หรือสูตร 15 - 15 -15 อัตรา 35 - 70 กก./ไร่ โรยสองข้างแถวแล้วพรวนกลบหลังปลูก 20 - 25 วัน

5) กลุ่มชุดดินที่ 46C และ 48C พื้นที่ตอนที่มีเศษหิน ก้อนหิน ก้อนกรวดต้นและมีความลาดชัน

ชุดดิน : ชุดดินเชียงคาน (Ch) ชุดดินกบินทร์บุรี (Kb) ชุดดินโป่งตอง (Po) และชุดดินสุรินทร์ (Su)

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มดินต้นที่มีชั้นเศษหินหรือก้อนกรวดมากมาย ในความลึก 50 ซม. และมีสภาพเป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นลูกคลื่นลอนชันระบายพื้นที่มีเศษหิน หรือก้อนหินลอยหน้ากระจัดกระจายอยู่ทั่วไป ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง การระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงปานกลาง

ปัญหา : เป็นกลุ่มดินต้นที่มีชั้นลูกรังหรือก้อนกรวดมาก ภายในความลึก 50 ซม. บางพื้นที่มีเศษหินปะปนผิวดินเป็นอุปสรรคในการทำการเกษตร ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำในพื้นที่ที่มีความลาดชันมีการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : เลือกชนิดพืชให้เหมาะสมกับศักยภาพของดิน และสภาพพื้นที่เลือกปลูกบริเวณดินหนา ไม่มีเศษหิน สำหรับพื้นที่ที่มีเศษหินปะปนผิวดิน ไม่เหมาะสมกับการเกษตรควรใช้ปลูกป่าหรือไม่ไต่เร็ว

วิธีการจัดการดินตามความเหมาะสม

- ไม่ใช้สอยไม้ไต่เร็ว ชุดหลุมปลูกไม้ใช้สอยไต่เร็ว ใช้ระยะปลูก 2 X 2 - 4 X 4 เมตร เช่น ยูคาลิปตัส

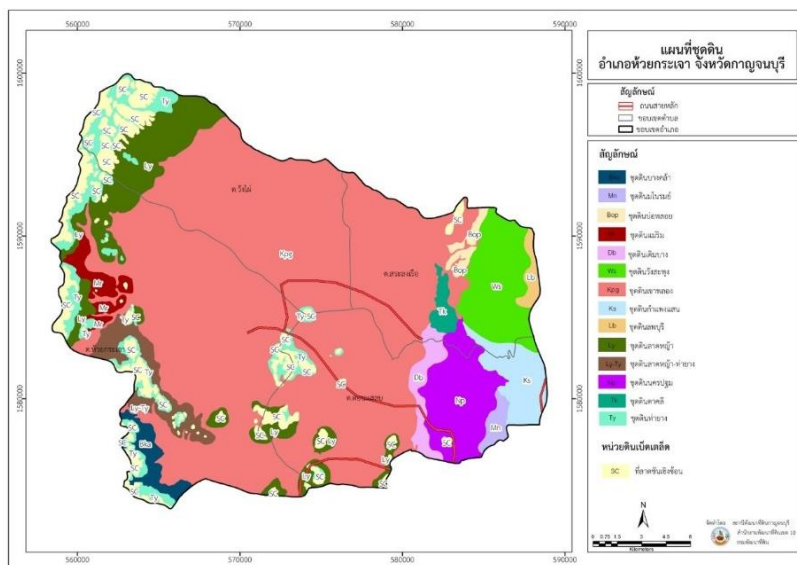
6) กลุ่มชุดดินที่ 62 ที่ตอนมีความลาดชันสูงมาก

ชุดดิน : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

ลักษณะเด่น : เป็นดินตื้นมากถึงดินลึกมากอาจพบก้อนหินเศษหินโผล่กระจายไปทั่วผิวดิน

ปัญหา : พื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่า 35% ในพื้นที่ทำการเกษตรเกิดการชะล้างพังทลายและสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง มีเศษหินโผล่กระจายทั่วผิวดินขาดแคลนน้ำ การจัดการดูแลรักษาหน้าดินและพืชปลูกได้ยาก

แนวทางการจัดการ : ควรปล่อยเป็นป่าธรรมชาติเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร เป็นที่อยู่อาศัยและแพร่พันธุ์ของสัตว์ป่า เป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการทำการเกษตร

ภาพที่ 3 ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอห้วยกระเจา
(ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี, พ.ศ.2566)

3. สภาพภูมิอากาศ

3.1 ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอห้วยกระเจาอากาศแห้งแล้งและฝนทิ้งช่วง ฝนตกน้อยเฉลี่ยไม่ถึง 100 มิลลิเมตรต่อปี ทำให้ประสบปัญหาฝนแล้งทุกปี พื้นที่แห้งแล้ง ได้แก่ ตำบลห้วยกระเจา และตำบลวังไผ่ พื้นที่แห้งแล้งบางส่วน ได้แก่ ตำบล สระลงเรือ และตำบลดอนแสลบ

3.2 ฤดูกาล

- ฤดูร้อน** อากาศจะร้อนและแห้งแล้งมาก เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนพฤษภาคม
- ฤดูฝน** เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม แต่ฝนมักไม่ตกต้องตามฤดูกาล
- ฤดูหนาว** เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมกราคม อากาศจะหนาวเย็น

3.3 ปริมาณน้ำฝน

อำเภอห้วยกระเจา มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี 2565 โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ 95.77 มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนตุลาคม ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนมกราคม โดยมีปริมาณ 0.47 มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนตุลาคม โดยมีปริมาณ 283.45 มิลลิเมตร

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 3 ปี ตั้งแต่ปี 2563 - 2565

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2563	0	0	14.4	36.4	72.1	121.8	171.8	58.4	265.6	293.3	0	0
2564	0	6.1	54.4	89.7	193.6	27.5	135.2	122.2	220.4	273.6	20.3	1.1
2565	1.4	130.8	108.3	16.1	152.7	139	94.1	120.0	222.4	281.2	25.1	5.0
เฉลี่ย	0.47	45.63	59.03	47.4	139.47	96.1	133.7	100.2	236.13	282.7	15.13	2.03

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ.2566

3.4 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอห้วยกระเจา มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี 2565 โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด 28 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 40 องศาเซลเซียส

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอห้วยกระเจา ปี พ.ศ. 2563 – 2565

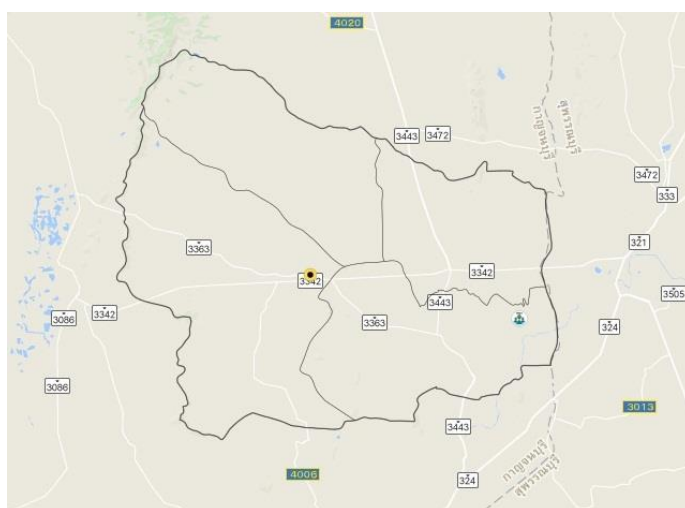
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2563	28.4	28.6	31.1	31.3	31.9	30.3	29.8	29.4	29.2	26.7	26.2	26.2
2564	25.3	28.2	30.6	29.7	30.4	30.1	29.1	29.5	28.2	28	27.7	25.8
2565	27.5	27.9	30	30.6	28.8	30.1	29.7	29.5	28.7	28	27.3	26.2
เฉลี่ย	27.07	28.23	30.57	30.53	30.37	30.17	29.53	29.47	28.7	27.57	27.07	26.37

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ.2566

4 เส้นทางคมนาคม

4.1 ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3342, 3363, 3443

ภาพที่ 4 แสดงถนนหลวงสายหลัก อำเภอห้วยกระเจา
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.2566)

5 แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอห้วยกระเจา เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

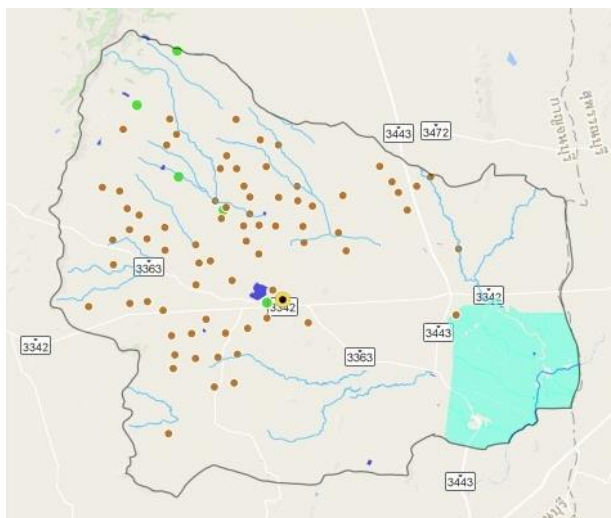
5.1 แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

อำเภอห้วยกระเจา มีพื้นที่ชลประทาน 25,397 ไร่ ในตำบลดอนแสลบ และตำบลสระลงเรือ คิดเป็นร้อยละ 7.47 ของพื้นที่ทั้งหมด

ตารางที่ 6 พื้นที่ในเขตชลประทานและพื้นที่นอกเขตชลประทาน อำเภอห้วยกระเจา

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ในเขตชลประทาน (ไร่)	พื้นที่นอกเขตชลประทาน (ไร่)
ดอนแสลบ	79,835	22,610	57,225
สระลงเรือ	59,562	2,787	56,775
วังไผ่	76,666	-	76,666
ห้วยกระเจา	123,896	-	123,896
รวม	339,959	25,397	314,562

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.2566

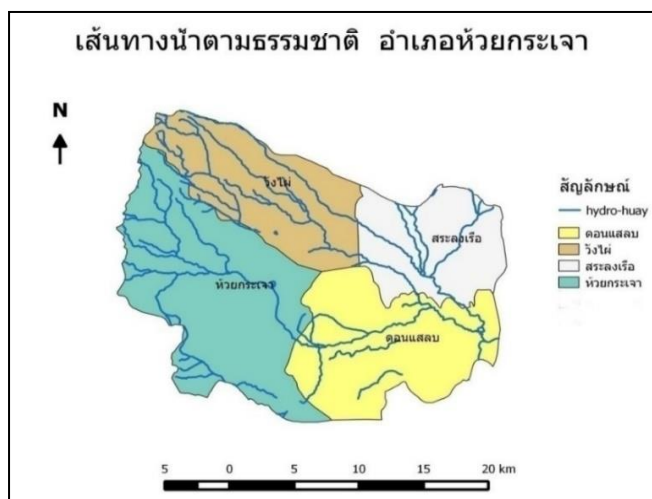

ภาพที่ 5 แสดงพื้นที่ชลประทาน อำเภอห้วยกระเจา
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.2566)

5.2 อ่างเก็บน้ำ เชื้อน ฝ่ายตหน้า

- อ่างเก็บน้ำหนองนาทะเล มีพื้นที่ประมาณ 780 ไร่ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 6 ตำบลห้วยกระเจา เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่สุดของอำเภอ

- อ่างเก็บน้ำหนองหญ้าภาค มีพื้นที่ประมาณ 42 ไร่ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยกระเจา
- อ่างเก็บน้ำหนองมะสังข์ มีพื้นที่ประมาณ 60 ไร่ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 7 ตำบลวังไผ่
- อ่างเก็บน้ำหนองโกรกสมอ พื้นที่ประมาณ 4 ไร่ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 15 ตำบลห้วยกระเจา
- อ่างเก็บน้ำช่องเขาอินทรีย์ พื้นที่ประมาณ 55 ไร่ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 17 ตำบลห้วยกระเจา

ภาพที่ 6 แสดงเส้นทางน้ำตามธรรมชาติ อำเภอห้วยกระเจา
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.2566)

6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

6.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอห้วยกระเจา ประชากรมีอาชีพหลักคือ การเกษตรมีพื้นที่การเกษตร 245,514 ไร่ (ร้อยละ 72.22 ของพื้นที่อำเภอ) โดยมีพื้นที่ทั้งในเขตชลประทาน และนอกเขตชลประทาน

1) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

อำเภอห้วยกระเจา มีกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตรหลายด้าน เช่น ด้านการปลูกพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง

ตารางที่ 7 ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอห้วยกระเจา ปี 2566

อำเภอ ห้วยกระเจา	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ		
		พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)	พื้นที่ปลูก มันสำปะหลัง(ไร่)	พื้นที่ปลูก อ้อยโรงงาน(ไร่)
ต.ห้วยกระเจา	123,896	31,766	23,334	21,429
ต.วังไผ่	76,666	14,569	26,100	14,852
ต.ดอนแสลบ	79,835	38,511	7,668	16,107
ต.สระลงเรือ	59,562	19,336	4,134	26,950
รวม	339,959	104,182	61,237	79,338

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566

ตารางที่ 8 ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ห้วยกระเจา	1,074	19,099	0	216	6,250	33,252	198	4,399	1,602
วังไผ่	499	6,586	0	40	53,531	12,829	123	1,579	0
ดอนแสลบ	784	15,252	0	3	9,162	16,608	395	2,794	4,028
สระลงเรือ	712	9,119	0	152	35,275	18,108	351	1,538	1,349
รวมทั้งหมด	3,069	50,056	0	411	104,218	80,797	1,067	10,310	6,979

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอห้วยกระเจา พ.ศ. 2566

ตารางที่ 9 ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
ห้วยกระเจา	44	-	-	-	44	-	-
วังไผ่	60	-	-	-	60	-	-
ดอนแสลบ	21	-	-	-	21	-	-
สระลงเรือ	76	-	-	-	75	-	1
รวมทั้งหมด	201	-	-	-	200	-	1

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอพนมทวน พ.ศ.2566

6.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ.2563 เท่ากับ 102,857 ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี 2562) มีมูลค่า เท่ากับ 108,306 ล้านบาท ลดลง 5,449 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.08

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. 2563 มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ 123,679 บาท ลดลงจากปีที่แล้ว (ปี 2562) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี 130,509 บาท จำนวน 6,830 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.001

ตารางที่ 10 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัดกาญจนบุรี ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. 2559 – 2563

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.				
	2559	2560	2561	2562	2563
ภาคเกษตร	20,293	21,485	25,085	24,702	22,768
ภาคบริการ	44,546	47,243	51,888	54,061	52,394
ภาคอุตสาหกรรม	28,895	28,835	30,637	29,543	27,695
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	93,734	97,564	107,611	108,306	102,857
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	114,089	118,246	129,868	130,445	123,679
จำนวนประชากร (1,000 คน)	822	825	829	830	832

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.2566

6.3 รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว

ตารางที่ 11 รายได้ประชากร อำเภอห้วยกระเจา

ที่	พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนคน	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้เฉลี่ย (บาท/ปี)
				อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง		
1	ห้วยกระเจา	2,266	6,918	131,974.40	41,788.35	15,740.77	16,124.00	205,627.52	67,353.56
2	วังไผ่	993	3,102	163,854.98	23,743.20	12,192.45	15,019.34	214,809.97	68,764.12
3	ดอนแสลบ	2,706	9,190	143,384.92	31,686.96	20,398.64	17,787.94	213,258.45	62,794.06
4	สระลงเรือ	1,727	6,117	175,638.69	20,372.56	9,076.43	7,058.75	212,146.43	59,894.86
เฉลี่ยรวมทุกพื้นที่		7,692	25,327	149,907.64	31,096.95	15,425.04	14,531.44	210,961.07	64,070.46

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566

6.4 จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง

อำเภอห้วยกระเจา มีประชากรทั้งสิ้น 34,336 คน จำนวนครัวเรือน 11,451 ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย 16,482 คน หญิง 17,482 คน มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ 12 ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอห้วยกระเจา

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
1	ห้วยกระเจา	3,300	1,799	4,709	4,980	9,689
2	วังไผ่	1,592	852	2,250	2,317	4,567
3	สระลงเรือ	2,725	1,134	3,912	3,950	7,862
4	ดอนแสลบ	3,834	1,769	5,983	6,235	12,218
รวม		11,451	5,225	16,482	17,482	34,336

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอห้วยกระเจา และข้อมูลผลการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2566

6.5 การศึกษา

อำเภอห้วยกระเจา มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น 25 แห่ง แยกออกเป็น

1. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 24 แห่ง คือ

- 1.1 โรงเรียนวัดดอนแสลบ
- 1.2 โรงเรียนวัดหนองปลิง
- 1.3 โรงเรียนวัดเขารักษ์
- 1.4 โรงเรียนบ้านตลุงใต้
- 1.5 โรงเรียนบ้านพนมนาง
- 1.6 โรงเรียนบ้านหนองนางเล็ง
- 1.7 โรงเรียนบ้านวังไผ่
- 1.8 โรงเรียนบ้านหนองตายอด
- 1.9 โรงเรียนบ้านอ่างหิน

- 1.10 โรงเรียนบ้านนาใหม่
 - 1.11 โรงเรียนบ้านไผ่สี
 - 1.12 โรงเรียนบ้านห้วยยาง
 - 1.13 โรงเรียนบ้านสระจันทอง
 - 1.14 โรงเรียนวัดสระลงเรือ
 - 1.15 โรงเรียนบ้านหนองเจริญสุข
 - 1.16 โรงเรียนเมตตาจิตต
 - 1.17 โรงเรียนบ้านห้วยลึก
 - 1.18 โรงเรียนบ้านเขาศาลา
 - 1.19 โรงเรียนบ้านทุ่งมังกะหร่า
 - 1.20 โรงเรียนบ้านทัพพระยา
 - 1.21 โรงเรียนบ้านเขากรวด
 - 1.22 โรงเรียนอนุบาลห้วยกระเจา
 - 1.23 โรงเรียนบ้านช่อง
 - 1.24 โรงเรียนบ้านไพรงาม
2. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 1 แห่ง คือ
- 2.1 โรงเรียนห้วยกระเจาพิทยาคม

6.6 การสาธารณสุข

1. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข
 - 1.1 สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย
 - 1.1.1 สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่
 - 1) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 30 เตียง 1 แห่ง
 - 2) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 1 แห่ง
 - 3) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล 6 แห่ง
 - 1.2 สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย
 - 1.2.1 คลินิกแพทย์ 1 แห่ง
 - 1.2.2 ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 3 แห่ง
 - 1.3 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์ ประกอบด้วย แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 29 คน และอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน 659 คน

6.7 ประเพณีและวัฒนธรรม

- 1) การนับถือศาสนา

อำเภอห้วยกระเจาประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด รองลงมานับถือศาสนาคริสต์ และนับถือศาสนาอิสลาม
- 2) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ ทั้งประเพณีแห่เทียนจำนำพรรษา ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีไทยทรงดำ ประเพณีร้อยพรรษา (ผู้สูงอายุเรียกว่าพ่อเพลงแม่เพลงจะเดินแห่ร้องเพลงพื้นบ้าน โดยร้องสดตามบ้านแต่ละบ้านเพื่อขอรับบริจาคเงินไปทำบุญทอดกฐินที่วัดหลังจากออกพรรษา)

รำเหย่ย เพลงพวงมาลัย เพลงกลองยาว นอกจากนี้ยังมี พิธีกรรมของลาวโซ่งบ้านหนองบัวหึง ตำบลสระลงเรือ มีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม และทอผ้าไหม เมื่อมีคนเสียชีวิตจะใช้ผ้าไหมที่ทอเองไว้รองศพ มีความเชื่อว่าวิญญาณจะได้ไปสู่สุคติ

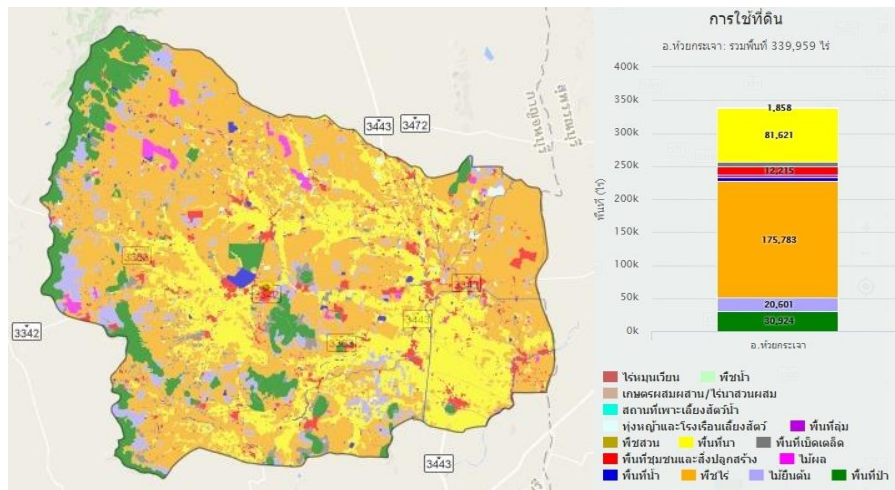
7 การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

อำเภอห้วยกระเจามีพื้นที่ประมาณ 339,959 ไร่ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรด้านพืชไร่ จำนวน 179,857.5 ไร่ ร้อยละ 52.94 รองลงมาคือพื้นที่นา จำนวน 75,267.9 ไร่ ร้อยละ 22.16 รองลงมาคือพื้นที่ป่า จำนวน 31,011.45 ไร่ ร้อยละ 9.13 รองลงมาคือไม้ยืนต้น จำนวน 18,588.59 ไร่ ร้อยละ 5.47 รองลงมาคือพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 12,894.71 ไร่ ร้อยละ 3.8 รองลงมาคือพื้นที่เบ็ดเตล็ด จำนวน 7,260.38 ไร่ ร้อยละ 2.14 รองลงมาคือพื้นที่น้ำ จำนวน 7,228.20 ไร่ ร้อยละ 2.13 รองลงมาคือไม้ผล จำนวน 4,356.65 ไร่ ร้อยละ 1.28 รองลงมาคือทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์ จำนวน 2,477.11 ไร่ ร้อยละ 0.73 รองลงมาคือพืชสวน จำนวน 553.05 ไร่ ร้อยละ 0.16 รองลงมาคือสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 169.18 ไร่ ร้อยละ 0.05 และพื้นที่ลุ่ม จำนวน 49.77 ไร่ ร้อยละ 0.01

ตารางที่ 13 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พืชไร่	179,857.5	52.94
พื้นที่นา	75,267.9	22.16
พื้นที่ป่า	31,011.45	9.13
ไม้ยืนต้น	18,588.59	5.47
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	12,894.71	3.8
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	7,260.38	2.14
พื้นที่น้ำ	7,228.20	2.13
ไม้ผล	4,356.65	1.28
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	2,477.11	0.73
พืชสวน	553.05	0.16
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	169.18	0.05
พื้นที่ลุ่ม	49.77	0.01

ข้อมูลจาก <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.2566

ภาพที่ 7 แสดงพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used) อำเภอห้วยกระเจา
ข้อมูลจาก <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.2566

8. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอห้วยกระเจา พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน 104,182 ไร่ รองลงมา คือ อ้อยโรงงาน มีพื้นที่ปลูก จำนวน 79,338 ไร่ และมันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูก จำนวน 61,237 ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

อำเภอ ห้วยกระเจา	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ		
		พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)	พื้นที่ปลูก มันสำปะหลัง(ไร่)	พื้นที่ปลูก อ้อยโรงงาน(ไร่)
ต.ห้วยกระเจา	123,896	31,766	23,334	21,429
ต.วังไผ่	76,666	14,569	26,100	14,852
ต.ดอนแสลบ	79,835	38,511	7,668	16,107
ต.สระลงเรือ	59,562	19,336	4,134	26,950
รวม	339,959	104,182	61,237	79,338

ที่มา : ข้อมูลจาก <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.2566

9 องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอห้วยกระเจา มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 15 รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
1	จ๊ะเอ๋ ไก่กระทอก	นส.กชวรรณ พยาบาล	ไก่กระทอก	30	6	ห้วยกระเจา
2	วิสาหกิจชุมชนเพลินบ้านนาไรซ์เบอร์รี่	นายกฤษณพงษ์ คงคร	ข้าวไรซ์เบอร์รี่	22	4	ดอนแสลบ
3	สุภา น้ำสมุนไพร	นางสุภา บุญรัตน์	น้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ	125	1	ห้วยกระเจา
4	กลุ่มทอผ้าบ้านหนองปลิง	นางบังเอิญ ดีคำ	ผ้าขาวม้า	242/2	7	ดอนแสลบ
5	กลุ่มสตรีสหกรณ์ทอผ้าบ้านบ่อเงิน	นส.ปัทมา ปทุมสูตร	ผ้าขาวม้า	15	11	สระลงเรือ
6	My stone handmade	นส.ชาลี แซ่ลิ้ม	สร้อยคอ สร้อยข้อมือ	135/2	1	สระลงเรือ
7	กลุ่มสตรีบ้านเขารักษ์	นางสุภาพ หอมทวนลม	ตะกร้าเชือกมัดฟาง	140	20	ดอนแสลบ
8	กลุ่มศิลปะจากขี้เลื่อย	นายชัยชนะ เทียงธรรม	ปั้นเขาสัตว์	3	8	ดอนแสลบ
9	มีดเหน็บลุงประนอม	นายประนอม อยู่หลาบ	มีดเหน็บเหลี่ยมสแตนเลส	242/3	7	สระลงเรือ
10	มีดเหน็บลุงพวน	นายพวน ศรีสนิท	มีดเหน็บ	95/1	1	ดอนแสลบ
11	ทองหมั่น กระจุกอมสิน	นายทองหมั่น ปาลนาค	อมสินบ้านเรือนไทย	9	19	วังไผ่
12	โสภา ขนมไทย	นางโสภา อยู่หลาบ	ขนมสาลี	81	7	สระลงเรือ
13	แก้ว กระจุกเทียมโทน	นางอากาศ เบี้ยไพบุลย์	กระจุกเทียมโทนสามรส	28	5	สระลงเรือ
14	ผ้าเอนกประสงค์ By ขวัญใจ	นางสาวขวัญใจ ภมรพล	ผ้าเอนกประสงค์	108	4	ดอนแสลบ
15	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรผู้ปลูกเมล่อนหนองนางเล็ง	นายมงคล เวฬุวนาร	ผลไม้(เมล่อน)	48	8	ดอนแสลบ
16	วิภาดา ชมสินทรัพย์มัน	นส.วิภาดา ชมสินทรัพย์มัน	เสื่อคอกกระเช้า	200/1	3	สระลงเรือ
17	ป้ายตัวอักษรไทย	นายประนอม อยู่หลาบ	ป้ายตัวอักษรไทย	243/3	7	สระลงเรือ
18	ไร่รุ่งนเกษร	นส.เกษร ผิวงาม	ผลอุนสด	79/1	11	ห้วยกระเจา
19	ปาณิดา ควินรัมย์	นส.ปาณิดา ควินรัมย์	ผ้า เครื่องแต่งกาย	46/2	6	ห้วยกระเจา
20	พีชปลอดภัย	นางปวีรัตน์ สิงห์ขรรักษ์	ข้าวคุณภาพ	77/4	12	ดอนแสลบ
21	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลูกผักปลูกรัก	นส.ธนิษฐกานต์ สระทองหวัง	เห็ด	17	14	สระลงเรือ
22	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองบ้านอ่างหิน	นางเสมอ การินทร์	กล้วยหอมทองฉาบ	132	8	วังไผ่
23	แสม สืบพลาย	นางแสม สืบพลาย	ข้าวหมากสูตรโบราณ	129	13	ดอนแสลบ
24	วิสาหกิจชุมชนหอมกระเจา	นายโรจน์ศักดิ์ บุญมี	ข้าวหอมกระเจา	133	13	ดอนแสลบ
25	Design handmade	นางกัลยา แซ่ลิ้ม	พวงกุญแจหินสีมงคล	57/3	6	สระลงเรือ
26	นางมาลี พรหมชนะ	นางมาลี พรหมชนะ	ถั่วคั่วทราย	29	13	ดอนแสลบ
27	นางคายน อ่าอ่อน	นางคายน อ่าอ่อน	พริกแกง	53/2	14	ดอนแสลบ
28	คณิศร น้ำมัลเบอร์รี่	นส.รุ่งนภา ประกอบธรรม	น้ำมัลเบอร์รี่(ลูกหม่อน)	26	13	ดอนแสลบ
29	กลุ่มถ่านอัดแท่งบ้านเขาดินสอ	นายสมศักดิ์ สิงห์ขรรักษ์	ถ่านอัดแท่ง	99/4	12	ดอนแสลบ
30	นายพัฒนกริตดี สมองชาติ	นายพัฒนกริตดี สมองชาติ	น้ำอ้อยสด	26/1	2	ดอนแสลบ
31	น้ำฝาง บ้านฉัน	นางสมหวัง บุญมี	น้ำฝาง	99	13	ดอนแสลบ
32	กลุ่มสัมมาชีพแปรรูปข้าว บ้านหนองมะสังข์	นายสุชาติ ฉิมเพชร	แปรรูปข้าวสาร	140	7	วังไผ่
33	กลุ่มบ้านกระเป่า	นส.อมรา ทองประเสริฐ	ผ้า เครื่องแต่งกาย	54	5	ห้วยกระเจา
34	นางมัทรี วงศ์	นางมัทรี วงศ์	พริกแกงเผ็ดสำเร็จรูป	77	17	ดอนแสลบ
35	ครัวภาคิน	นายภาคิน ภริยะบุปผา	พริกแกงเผ็ดสำเร็จรูป	233	10	ห้วยกระเจา

36	กลุ่มคนรักสุขภาพ	นายฉวย ทวีศรี	ไม้ตาลคลายเส้น	57/2	7	ดอนแสลบ
37	ณัชชา&ซ็อบ	นส.ณัชชา ดั่งป्ली	กระเป่าเอนกประสงค์	34/2	6	ดอนแสลบ
38	กลุ่มผ้าทอมือบ้านไผ่สี	นางสุจิตตรา สืบศักดิ์	ผ้าทอมือ	46/2	6	ดอนแสลบ

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566

ตารางที่ 16 ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอห้วยกระเจา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านห้วยยาง	269	3	สระลงเรือ	13	นาย ถวิล สระทองแห้งดี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อและโคพื้นเมืองตำบลดอนแสลบ	151/3	10	ดอนแสลบ	7	นาย กิตติชัย หอมชื่นจิตร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไผ่สี	3	2	สระลงเรือ	16	นาง ปราณี เชื้อโพล้ง
วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์น้ำส้มตำบ้านอ่างหิน	5	8	วังไผ่	9	นายสยาม ไพศาลภานุมาศ
วิสาหกิจชุมชนทอผ้าบ้านหนองปลิง	252/2	7	ดอนแสลบ	7	นาง บังเอิญ ดีคำ
วิสาหกิจชุมชนHandmade By Sarinthorn	9	19	ดอนแสลบ	7	นาง สรินทร ทวีศรี
วิสาหกิจชุมชนเพลินบ้านนาไรซ์เบอร์รี่	22	4	ดอนแสลบ	31	นาย กฤษณพงษ์ คงควร
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรผู้ปลูกเมล่อนหนองนางเล็ง	48	8	ดอนแสลบ	9	นาย มงคล เวฬุวนาธร
วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงแพะเนื้ออำเภอห้วยกระเจา	271	3	ห้วยกระเจา	39	นาย สาธิต สมคิด
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกกล้วยหอมทองบ้านอ่างหิน	132	8	วังไผ่	8	นาง เสมอ การินทร์
วิสาหกิจชุมชนปลูกผักปลุกกรัก	17	14	สระลงเรือ	12	นางสาว ธนิษฐกานต์ สระทองหวัง
วิสาหกิจชุมชนหอมกระเจา	133	13	ดอนแสลบ	21	นางสาว จิราภรณ์ สกกุลสินเพ็ชร
วิสาหกิจชุมชนธนาคารข้าวชุมชนบ้านหนองมะสังข์	25	7	วังไผ่	18	นาย สุบรรณ แผนสมบุรณ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำพริกหัวใจไผ่สีทอง	315	17	สระลงเรือ	9	นาง สุทิน ถาวรชีวิน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงไก่ชนไทย ไก่พื้นเมือง	151/3	10	ดอนแสลบ	7	นาย กิตติชัย หอมชื่นจิตร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีสหกรณ์ทอผ้าบ้านบ่อเงิน	15	11	สระลงเรือ	13	นางสาว ปัทมา ปทุมสุตร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมผ้าไททรงดำบ้านสระจันทอง	29	5	สระลงเรือ	13	นาง ชลธิชา คำเปลว
วิสาหกิจชุมชนเกษตรธรรมชาติวิถีสวนคนเขารักษ์	116/3	20	ดอนแสลบ	7	นางสาว แพรพรรณ สืบบุก
วิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านไผ่สี	31/5	2	สระลงเรือ	16	นาง สุจิตตรา สืบศักดิ์
วิสาหกิจชุมชนฟาร์มคิตตี้	82	9	ห้วยกระเจา	8	นาย สาธิต สมคิด
วิสาหกิจชุมชนบ้านทัพพระยา	44	8	ห้วยกระเจา	10	นาย พนม สืบศักดิ์
วิสาหกิจชุมชนyoung smart farmer อำเภอห้วยกระเจา	342	3	ห้วยกระเจา	7	นาง จันทร์แรม พุทธเสน
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคขุนน้องเฟรนด์ฟาร์ม	19	6	วังไผ่	8	นาง อำพร สืบสอน
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคขุนศุภกานต์ฟาร์ม	105/1	8	วังไผ่	10	นางสาว วาสนา แต่แดงเพชร
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคขุนมหาดฟาร์ม	8	2	วังไผ่	10	นางสาว มยุรี วงษ์ภรณ์
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคขุนยุพินฟาร์ม	294	9	วังไผ่	11	นางสาว ยุพิน แต่แดงเพชร

วิสาหกิจชุมชนคนเลี้ยงแพะแกะโคขุน	271	3	ห้วยกระเจา	8	นาย เสียง วิทยายนต์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงสุกรบ้านวังสมบูรณ์	33	11	วังไผ่	7	นาง กัญญา ทองปลื้ม
วิสาหกิจชุมชนพริกแกง 5 สหาย	103/1	9	ดอนแสลบ	7	นางสาว พัชรี หมอยาคี
วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกเจี๊มตรี	77	17	ดอนแสลบ	8	นาง มัทรี ว่างุ่ม
วิสาหกิจชุมชนเกษตรวิถีท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพบ้านวังไผ่	56	3	วังไผ่	7	นาง จันทร์ทา ห้วยกระเจา
วิสาหกิจชุมชนน้ำพุโซดาห้วยกระเจา-บ่อพลอย	125	1	ห้วยกระเจา	24	นาย พชรพล สืบคา
วิสาหกิจชุมชนเกษตรวิถีท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพบ้านหนองปลิง	30	4	ดอนแสลบ	7	นาง ดอกอ้อ หอมทวนลม
วิสาหกิจชุมชนพริกแกงห้วยกระเจา	233	10	ห้วยกระเจา	7	นาย ฐิติพัฒน์ เชื้อทอง
วิสาหกิจชุมชนพืชสมุนไพรบ้านทุ่งคุณ	26	19	ห้วยกระเจา	7	นาง กฤษณ์ชนม์ ตินภูมิ
วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกมันอินทรีย์และพืชสมุนไพรเพื่อการแปรรูปห้วยกระเจา	123	9	วังไผ่	10	นาย บุญชู แต่แดงเพชร
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคบ้านช่อง	45	16	ห้วยกระเจา	9	นาย อาคม อินทร์พันคำ
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคบ้านดอน	44	16	ห้วยกระเจา	10	นาย มงคล อินทร์พันคำ
วิสาหกิจชุมชนเมล็ดพันธ์บ้านไผ่งาม	124	9	ห้วยกระเจา	8	นาย อนุรักษ์ศักดิ์ เชื้อรุ่ง
วิสาหกิจชุมชนโคขุนวิถีใหม่เพิ่มรายได้	253	10	ดอนแสลบ	7	นาง มิ่งกมล เชื้องาม
วิสาหกิจชุมชนโคขุนนำร่องแนวใหม่	252	10	ดอนแสลบ	7	นาย ธนวรรณ เชื้องาม
วิสาหกิจชุมชนพืชสมุนไพรเพื่อสุขภาพบ้านหนองปล้อง	296	4	ดอนแสลบ	7	นาย ฐนพนน หมั่นอาจ
วิสาหกิจชุมชนบ้านเขาตินสอ	99/4	12	ดอนแสลบ	7	นาง ปวรัตน์ สิงห์ขรรค์
วิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัยบ้านหนองโก	8	10	วังไผ่	9	นางสาว นาฎกานต์ เสนา
วิสาหกิจชุมชนโฮมสเตย์บ้านไร่ปลายนาสระลงเรือ	34/1	2	สระลงเรือ	9	นาย สนาม ทับทิมใส

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566

ตารางที่ 17 ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนองตายอด	-	7	วังไผ่	19	ด.ช. สรรเสริญ วัชขวงค์
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านตลุงใต้	-	6	ดอนแสลบ	20	ด.ช. จิรวิน เขาเขียว
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเขาศาลา	-	7	ห้วยกระเจา	20	ด.ช. สรรค์ ทองมนโท
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดสระลงเรือ	-	1	สระลงเรือ	17	ด.ช. กลวัชร สืบบุก
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรไผ่สี	-	2	สระลงเรือ	16	นาง ทองสุข ศรีสนิท
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรปลูกผักปลูกรัก	-	14	สระลงเรือ	10	น.ส. ธนิษฐกานต์ สระทองหวัง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลห้วยกระเจา	-	2	ห้วยกระเจา	10	นาง ดารุณี หอมทวนลม
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านดอนพัฒนา	-	23	ดอนแสลบ	10	น.ส. กิมฮ้วน ป้องกัน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรวังมะค่า	-	2	วังไผ่	10	นาง ประสงค์ โภคา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านไผ่สีทอง	-	17	สระลงเรือ	10	นาง สุทิน ถาวรชิวิน
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปลงใหญ่ข้าวตำบลดอนแสลบ	-	11	ดอนแสลบ	10	นาย กฤษณพงษ์ คงควร

กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้เลี้ยงปศุสัตว์บ้านเขา ศาลา	-	7	ห้วยกระเจา	10	นาย ประจวบ ทวีศรี
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผ้าทอมือ	-	2	สระลงเรือ	16	นาง สุจิตตรา สืบศักดิ์
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรธนาคารข้าวชุมชน บ้านหนองมะสังข์	-	7	วังไผ่	10	นาย เสนาะ คำมาก

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566

ตารางที่ 18 ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวน สมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
สหกรณ์ห้วยกระเจา จำกัด		6	ห้วยกระเจา	100	นางสาวสร้อยทอง เอกากาย

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี, พ.ศ.2566

บทที่ 2

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

1 ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

1.1 เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

1) เกษตรกร

(1) ครุฑเรือนเกษตรกร

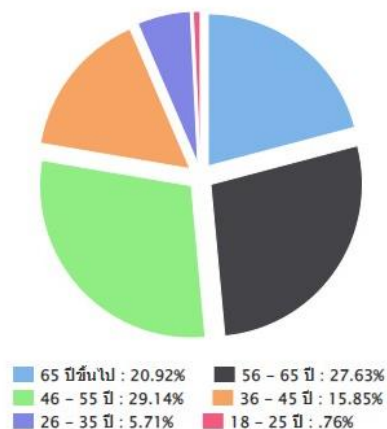
อำเภอห้วยกระเจา มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน 5,766 ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรอายุระหว่าง 46 - 55 ปี จำนวน 1,680 ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ 29.14 รองลงมาอายุระหว่าง 56 - 65 ปี คิดเป็น 1,593 ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ 27.63 รองลงมาอายุระหว่าง 65 ปีขึ้นไป จำนวน 1,206 ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ 20.92 รองลงมาอายุระหว่าง 36 - 45 ปี จำนวน 914 ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ 15.85 รองลงมาอายุระหว่าง 26 - 35 ปี จำนวน 329 ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ 5.71 และอายุระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 44 ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.76 ตามลำดับ

ตารางที่ 19 แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
65 ปีขึ้นไป	1,206	20.92
56 - 65 ปี	1,593	27.63
46 - 55 ปี	1,680	29.14
36 - 45 ปี	914	15.85
26 - 35 ปี	329	5.71
18 - 25 ปี	44	0.76
รวม	5,766	100

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2566

หัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ 8 แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2566)

(2) ลักษณะการประกอบอาชีพ

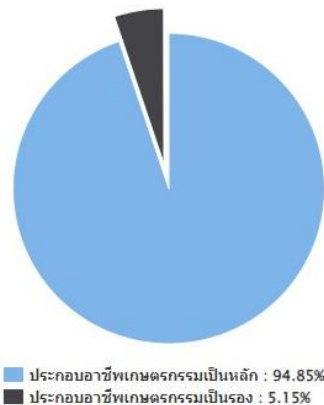
อำเภอห้วยกระเจา มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน 5,469 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 94.85 และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน 297 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 5.15

ตารางที่ 20 แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	5,469	94.85
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	297	5.15

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2566

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ภาพที่ 9 แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2566)

(3) ลักษณะการถือครองที่ดิน

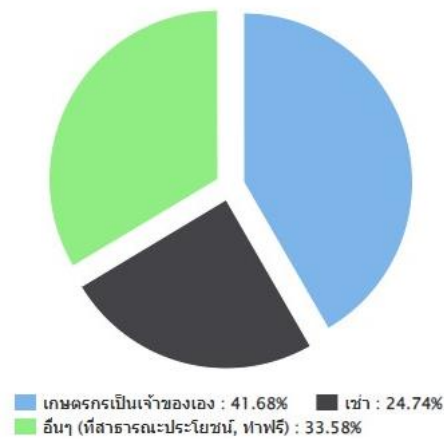
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอห้วยกระเจา ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน 3,145 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 41.68 รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน 2,534 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 33.58 และเช่า จำนวน 1,867 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 24.74 ตามลำดับ

ตารางที่ 21 แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	3,145	41.68
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	2,534	33.58
เช่า	1,867	24.74

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2566

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ภาพที่ 10 แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2566)

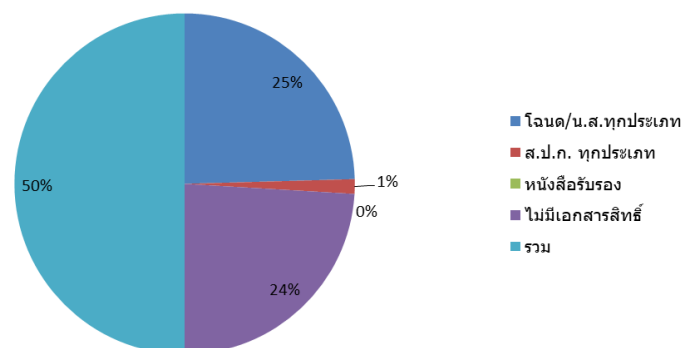
(4) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอห้วยกระเจา มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน 2,832 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 50 ไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน 2,774 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาคือ เอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน 60 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 1 และ ตามลำดับ ตารางที่ 22 แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครั้วเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
2,832	160	-	2,774	5,766

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา พ.ศ. 2566

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครั้วเรือน)

ภาพที่ 11 แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ. 2566)

2) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(1) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอห้วยกระเจา มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ 4 กลุ่ม มีสมาชิก 80 ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 4 กลุ่ม สมาชิก 40 ราย กลุ่มยุวเกษตรกร 4 กลุ่ม สมาชิก 60 ราย วิสาหกิจชุมชน 62 แห่ง สมาชิก 434 ราย สหกรณ์จำนวน 1 แห่ง สมาชิก 100 ราย และกลุ่มเกษตรกร 4 กลุ่ม สมาชิก 80 ราย

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
วังไผ่	1	20	1	10	1	15	11	125	-	0	1	20
ห้วยกระเจา	1	20	1	10	1	15	11	90	1	100	1	20
ดอนแสลบ	1	20	1	10	1	15	15	145	-	0	1	20
สระลงเรือ	1	20	1	10	1	15	8	65	-	0	1	20
รวม	4	80	4	40	4	60	45	425	1	100	4	80

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566

3) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอห้วยกระเจา มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 1 ศูนย์ และศพก. เครือข่าย 17 ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน 1 ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย 2 ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล 4 ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 1 ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน 1 ศูนย์

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการ พัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
วังไผ่	-	2	-	-	1	-	-	-	1
ห้วยกระเจา	-	2	-	1	1	-	-	-	-
ดอนแสลบ	1	11	1	1	1	1	-	-	-
สระลงเรือ	-	2	-	-	1	-	-	-	-
รวม	1	17	1	2	4	1	-	-	1

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ. 2566

(1) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอห้วยกระเจา มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน 73 คน โดยมีหมอดินอาสาจำนวนมากที่สุด จำนวน 77 ราย รองลงมาคือเกษตรหมู่บ้าน 43 ราย รองลงมาคือประมงอาสา 9 ราย รองลงมาคืออาสาปศุสัตว์ 7 ราย รองลงมาคือครูบัญชีอาสา 3 ราย รองลงมาคือสหกรณ์ 2 ราย รองลงมาคืออาสาสมัครฝนหลวง 1 ราย และเศรษฐกิจการเกษตร 1 ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า 1 หน้าที่

ตารางที่ 25 แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
วังไผ่	-	1	6	-	15	5	1	-	-
ห้วยกระเจา	1	-	-	5	25	17	-	-	-
ดอนแสลบ	-	1	-	1	19	8	1	1	-
สระลงเรือ	-	1	3	1	18	13	-	-	-
รวม	1	3	9	7	77	43	2	1	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ. 2566

(2) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอห้วยกระเจา มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอห้วยกระเจา มีประชาชนชาวบ้านจำนวน 4 คน

ตารางที่ 26 แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอห้วยกระเจา. จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
ดอนแสลบ	1	นาย พจน์ เจริญธรรม	8 ม. 7 ต.ดอนแสลบ อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี	เศรษฐกิจพอเพียง
วังไผ่	1	นายสมบุญ ปรายูรหอม	180 ม.4 ต.วังไผ่ อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี	เศรษฐกิจพอเพียง
สระลงเรือ	1	นายปรีชา ตั้งพุงเกียรติ	109 ม. 3 ต. สระลงเรือ อ. ห้วยกระเจา จ. กาญจนบุรี	เศรษฐกิจพอเพียง
ห้วยกระเจา	1	นายประจวบ ทวีศรี	61/3 ม. 7 ต. ห้วยกระเจา อ. ห้วยกระเจา จ. กาญจนบุรี	เศรษฐกิจพอเพียง
รวม	4			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ. 2566

(3) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายพนม ชุนพรหม

บ้านเลขที่ : 295/2 หมู่ที่ 7 ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่มีการเพาะปลูกข้าวเป็นหลัก และเกษตรกรบางส่วนได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และเพิ่มมูลค่าสินค้า
แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ และสามารถเชื่อมโยงตลาดสินค้าทั้งในรูปแบบออนไลน์ และพ่อค้าคนกลาง

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : จัดกระบวนการเรียนรู้รูปแบบโรงเรียนเกษตรกร

หลักสูตรเรียนรู้ : 1. การลดต้นทุนการผลิตข้าว
2. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยชีวภัณฑ์

หลักสูตรบังคับ

1. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. หลักสูตรเกษตรกรผู้นำ

หลักสูตรเสริม

1. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
2. การใช้ปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

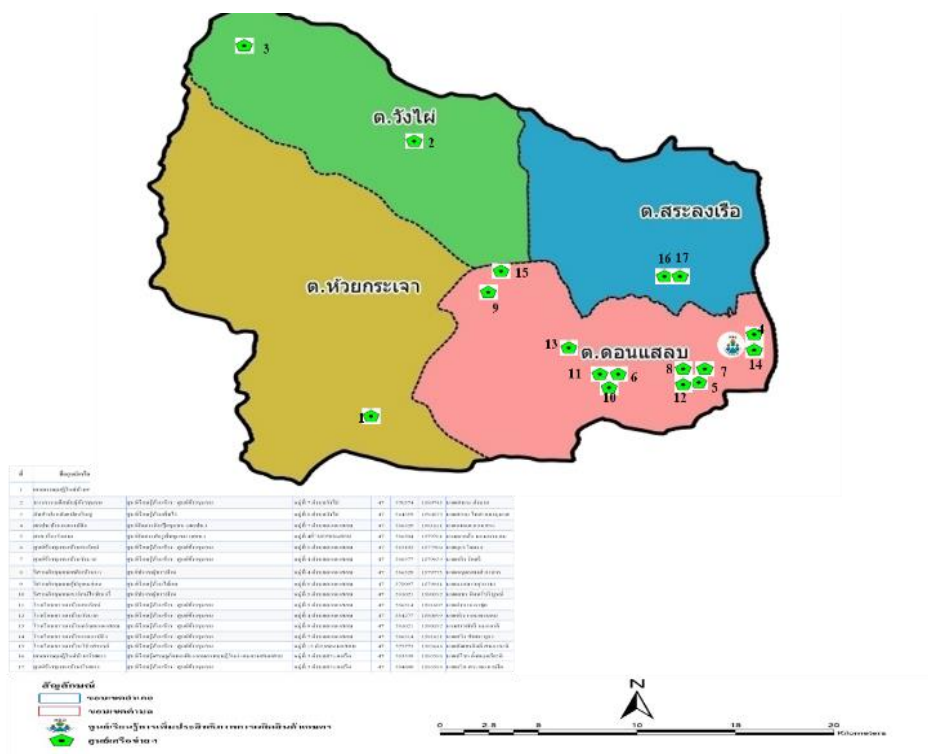
ศูนย์เครือข่าย : จำนวน 17 ศูนย์

ตารางที่ 27 แสดงศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
			หมู่	ตำบล		
1	วิสาหกิจชุมชนเขารักษ์ไรซ์เบอร์รี่	ข้าวไรซ์เบอร์รี่	5	ดอนแสลบ	นายเดชา จันทร์บริบูรณ์	
2	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านห้วยยาง	ข้าว	3	สระลงเรือ	นายถวิล สระทองแห้งดี	
3	เกษตรทฤษฎีใหม่บ้านเขาศาลา	เกษตรทฤษฎีใหม่	7	ห้วยกระเจา	นายประจวบ ทวีศรี	
4	ธนาคารเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านหนองมะสังข์	ข้าว	7	วังไผ่	นายเสนาะ คำมาก	
5	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลวังไผ่	มันสำปะหลัง	8	วังไผ่	นายสยาม ไพศาลภานุมาศ	
6	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	สารชีวภัณฑ์	4	ห้วยกระเจา	นายเชาว์ บุตรพุ่ม	
7	โรงเรียนชวานาบ้านเขารักษ์	ข้าว	5	ดอนแสลบ	นายอำนาจ ตาซุย	
8	โรงเรียนชวานาบ้านกรับ	ข้าว	9	ดอนแสลบ	นส.พัชรี หมอยาคดี	
9	โรงเรียนชวานาบ้านโป่งสวรรค์	ข้าว	13	ดอนแสลบ	นายพมชกรกิตติ์ สอนองชาติ	
10	โรงเรียนชวานาบ้านหนองปลิง	ข้าว	7	ดอนแสลบ	นายสวิง สัพพะทุธา	
11	วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกเมล่อน	เมล่อน	8	ดอนแสลบ	นายมงคล เวฬุวนาธร	
12	วิสาหกิจชุมชนเพลินบ้านนา	ข้าว	4	ดอนแสลบ	นายกฤษณพงศ์ คังควร	
13	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านเขารักษ์	ข้าว	5	ดอนแสลบ	นายอุยา ใจตรง	
14	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านวังนาค	ข้าว	4	ดอนแสลบ	นายกถิง รักศรี	
15	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านวังนาค	ข้าว	4	ดอนแสลบ	นางดอกอ้อ หอมทวนลม	
16	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	ตรวจวิเคราะห์ดิน	7	ดอนแสลบ	นายนพดล ดอนสระ	
17	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่	เกษตรทฤษฎีใหม่	3	สระลงเรือ	นายปรีชา ตั้งพุงเกียรติ	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ. 2566

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพที่ 12 แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. 2566)

(4) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อำเภอห้วยกระเจา

อำเภอห้วยกระเจา มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี
ที่อยู่ : หมู่ที่ 7 ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม : ข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก 6,500 บาท/ต่อไร่ เป็น 6,000 บาท
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก 800 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 1,000 กิโลกรัม/ไร่
- เป้าหมายรายได้ 10,000 บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย 7,000 บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

1. การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต
2. การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน
3. การตลาด

ตารางที่ 28 แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ การ รายจ่าย	ประมาณ การรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
1.เตรียมดิน			↔												
2.เตรียมพันธุ์				↔											
3.ปลูก					↔↔↔										
4.คุมหญ้า					↔↔↔										
5.ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 1					↔↔↔										
6.ดูแลรักษา กำจัดวัชพืช	↔↔↔				↔↔↔↔↔↔↔↔↔↔↔										
8.เก็บเกี่ยว	↔↔↔↔↔↔↔↔↔↔↔														

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ. 2566

2. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลวังไผ่ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ที่อยู่ : หมู่ที่ 8 ตำบลวังไผ่ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม : มันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก 3,800 บาท/ไร่ เป็น 3,000 บาท
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก 3,000 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 5,000 กิโลกรัม/ไร่
- เป้าหมายรายได้ 11,000 บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย 5,000 บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

1. การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต
2. การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน
3. การตลาด

ตารางที่ 29 แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลวังไผ่ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ การ รายจ่าย	ประมาณ การรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
1.เตรียมดิน			↔												
2.เตรียมพันธุ์				↔											
3.ปลูก					↔↔↔										
4.คุมหญ้า					↔↔↔										
5.ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 1					↔↔↔										
6.ดูแลรักษา กำจัดวัชพืช	↔↔↔				↔↔↔↔↔↔↔↔↔↔↔										
8.เก็บเกี่ยว	↔↔↔↔↔↔↔↔↔↔↔														

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ. 2566

3. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อ้อยตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ที่อยู่ : หมู่ที่ 3 ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม : อ้อย

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก 7,000 บาท/ต่อไร่ เป็น 6,000 บาท
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก 8 ตัน/ไร่ เป็น 10 ตัน/ไร่
- เป้าหมายรายได้ 10,000 บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย 7,000 บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

1. การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต
2. การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน
3. การตลาด

ตารางที่ 30 แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อ้อย ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
1.เตรียมดิน			←→												
2.เตรียมพันธุ์			←→												
3.ปลูก				←→											
4.กำจัดวัชพืช				←→											
5.ใส่ปุ๋ยครั้งที่1				←→											
6.ดูแลรักษากำจัดวัชพืช				←→											
7.ใส่ปุ๋ยครั้งที่2										←→					
8.เก็บเกี่ยว	←→												←→		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ. 2566

4. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่เมล็ดอ้อยตำบลห้วยกระเจา อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ที่อยู่ : หมู่ที่ 9 ตำบลห้วยกระเจา อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม : เมล่อน

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก 6,500 บาท/ต่อไร่ เป็น 6,000 บาท
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก 3,000 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 4,000 กิโลกรัม/ไร่
- เป้าหมายรายได้ 160,000 บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย 112,000 บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

1. การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต
2. การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน
3. การตลาด

6. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่หน่อไม้ฝรั่งตำบลอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ที่อยู่ : หมู่ที่ 24 ตำบลอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม : หน่อไม้ฝรั่ง

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก 150,000 บาท/ต่อไร่ เป็น 120,000 บาท
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก 500 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 600 กิโลกรัม/ไร่
- เป้าหมายรายได้ 384,000 บาท/ไร่/ปี
- ประมาณการรายจ่าย 150,000 บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

1. การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต
2. การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน
3. การตลาด

ตารางที่ 33 แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่หน่อไม้ฝรั่งตำบลอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
1.เตรียมดิน	↔														
2.เพาะกล้า, ปลุก	↔														
3.ให้น้ำ	←	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→			
4.กำจัดวัชพืช, ศัตรูพืช	←	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→			
5.ใส่ปุ๋ย	←	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→	→			
6.พูนโคน			↔			↔			↔			↔			
7.ตัดต้นแม่(พักต้น)			↔			↔			↔			↔			
8.เก็บเกี่ยว	↔	↔		↔	↔		↔	↔		↔	↔				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566

ตารางที่ 34 แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์
1.	ดอนแสลบ	กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว	ข้าว	79	1,200	นายเนย สังข์ทอง	
2.	วังไผ่	กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่มันสำปะหลัง	มันสำปะหลัง	30	1,000	นายอนวัช เทพสถิตศิลป์	
3.	สระลงเรือ	กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อ้อย	อ้อย	30	500	นายณรงค์ สงวนศักดิ์	
4.	ห้วยกระเจา	กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่เมล่อน	เมล่อน	30	30	นายนิรุทธกรศักดิ์ เชื้อรุ่ง	
5.	ห้วยกระเจา	กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่มันสำปะหลัง	มันสำปะหลัง	30	1,000	นายลำพันธ์	
6.	ดอนแสลบ	กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่หน่อไม้ฝรั่ง	หน่อไม้ฝรั่ง	30	30	นายวิชาญ กสิกรชำนาญกุล	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ. 2566

1.2 ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

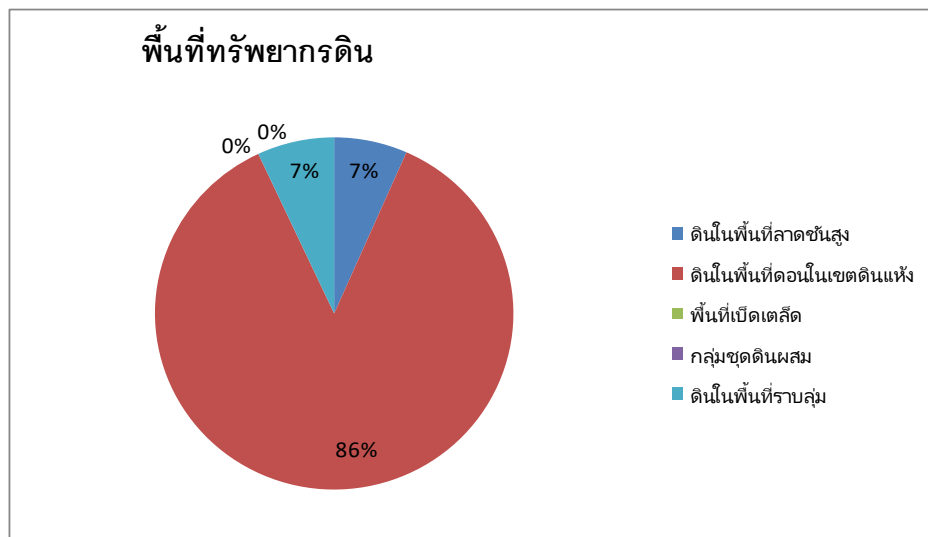
1) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 35 แสดงทรัพยากรดินอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	22,466	6.61
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	293,830	86.43
พื้นที่เปิดเตล็ด	0	0
กลุ่มชุดดินผสม	0	0
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	23,653	6.96

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566

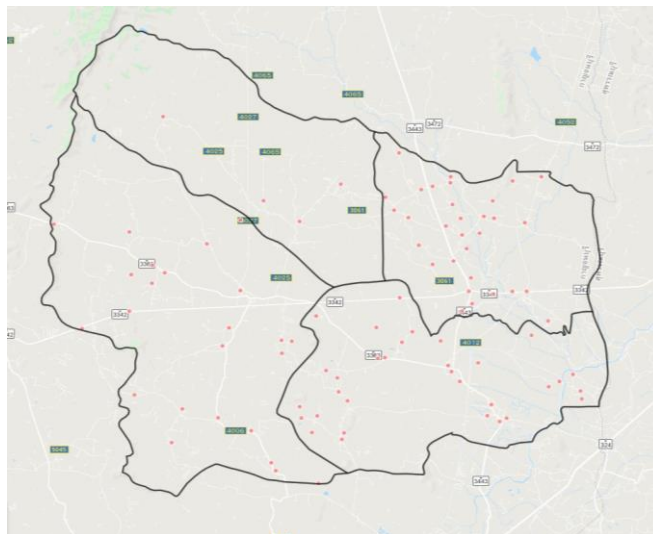
ภาพที่ 13 แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566)

2) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอห้วยกระเจา เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ 70% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

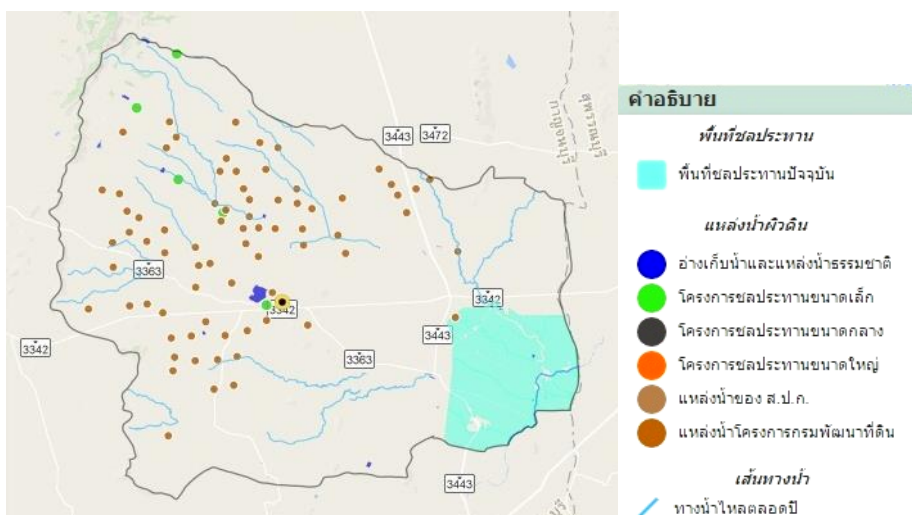
- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี รวมทั้งสิ้น 251 บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

ตำบลห้วยกระเจา	จำนวน 72 บ่อ
ตำบลวังไผ่	จำนวน 9 บ่อ
ตำบลดอนแสลบ	จำนวน 89 บ่อ
ตำบลสระลงเรือ	จำนวน 81 บ่อ

ภาพที่ 14 แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.2566)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอห้วยกระเจา มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้
- อ่างเก็บน้ำหนองนาทะเล มีพื้นที่ประมาณ 780 ไร่ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 6 ตำบลห้วยกระเจา เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่สุดของอำเภอ
- อ่างเก็บน้ำหนองหญ้ากาศ มีพื้นที่ประมาณ 42 ไร่ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 1 ตำบลห้วยกระเจา
- อ่างเก็บน้ำหนองมะสังข์ มีพื้นที่ประมาณ 60 ไร่ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 7 ตำบลวังไผ่
- อ่างเก็บน้ำหนองโกรกสมอ พื้นที่ประมาณ 4 ไร่ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 15 ตำบลห้วยกระเจา
- อ่างเก็บน้ำช่องเขาอินทรีย์ พื้นที่ประมาณ 55 ไร่ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 17 ตำบลห้วยกระเจา

ภาพที่ 15 แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี
(ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566)

1.3 สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

- ไม่มี

1.4 สินค้าเกษตรที่สำคัญ

1.4.1 ข้าว

1) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

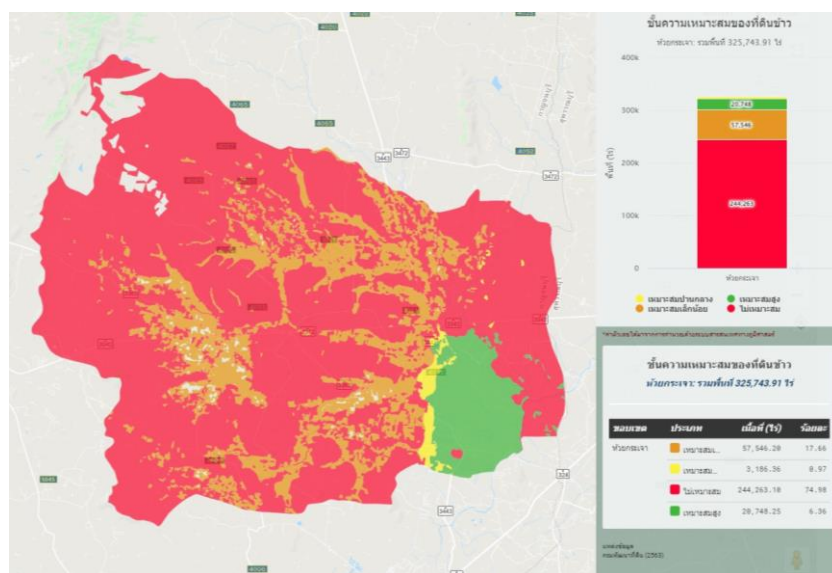
(1) เขตความเหมาะสม

อำเภอห้วยกระเจา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน 145,788 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน 22,984 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.77 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 106,152 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 72.81 พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน 1,076 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.74 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน 15,576 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.68

ตารางที่ 36 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับการปลูกข้าว อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาฬจนบุรี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว จำนวน 145,788 ไร่				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	
ดอนแสลบ	19,043	2,648	14,121.7	43,623.8	79,437.5
วังไผ่	0	0	10,386.2	57,159	67,545.2
สระลงเรือ	1,705.4	537.4	12,475.5	44,793.4	59,511.7
ห้วยกระเจา	0	0	20,562.8	98,686.8	119,249.6
รวม	20,748.4	3,185.4	57,546.2	244,263	325,743

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566

ภาพที่ 16 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอห้วยกระเจา

(ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566)

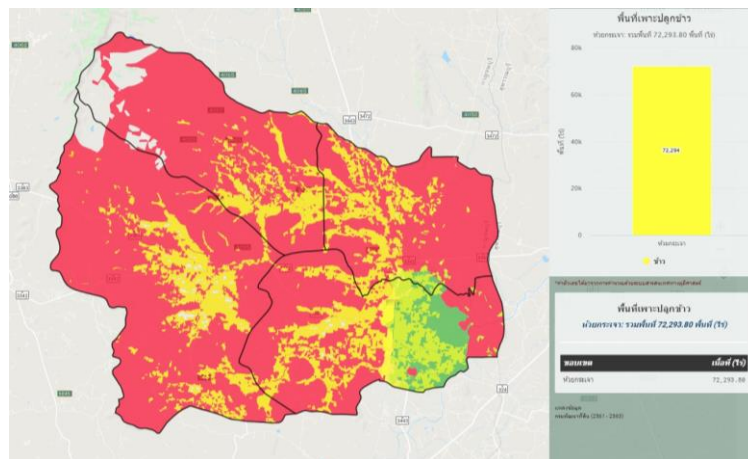
(2) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่ข้าว จำนวน 72,293.80 ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ ตำบลดอนแสลบ จำนวน 26,366ไร่ รองลงมาคือตำบลห้วยกระเจา จำนวน 20,975.50 ไร่ รองลงมา คือ ตำบลสระลงเรือ จำนวน 14,288.30 ไร่ และตำบลวังไผ่ จำนวน 10,664 ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ 37 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
1	ดอนแสลบ	26,366
2	ห้วยกระเจา	20,975.50
3	สระลงเรือ	14,288.30
4	วังไผ่	10,664
	รวม	72,293.80

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566

ภาพที่ 17 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอห้วยกระเจา
(ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566)

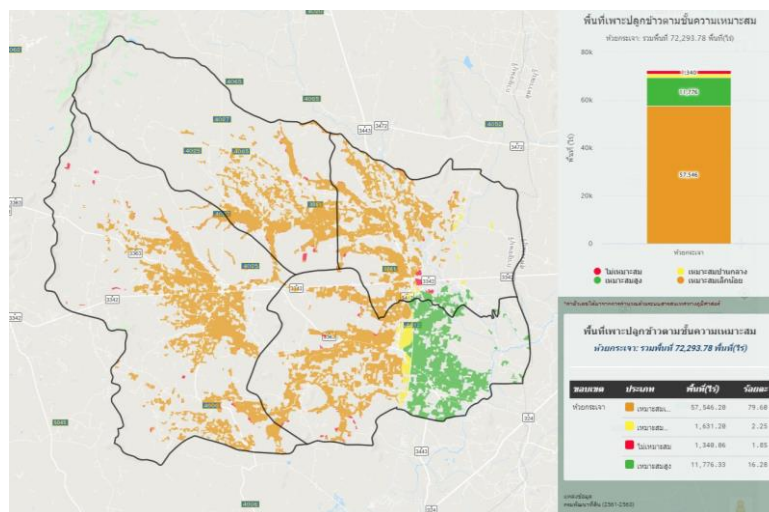
(3) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอห้วยกระเจา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน 72,293.78 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน 11,776.33 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.29 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 1,631.2 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.26 พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน 57,546.2 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 79.60 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน 1,340.05 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.85

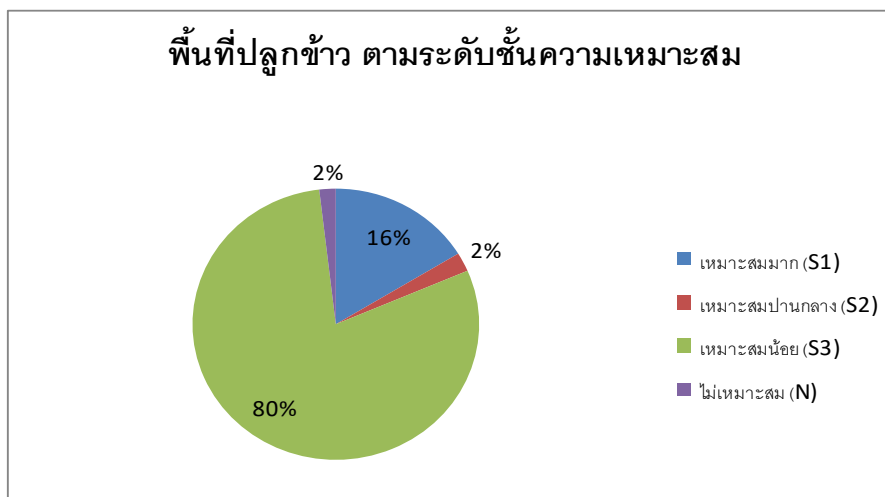
ตารางที่ 38 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว จำนวน 72,293.78 ไร่				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ดอนแสลบ	10,654.2	1,263.86	14,121.7	326.08	26,365.84
ห้วยกระเจา	0	0	10,386.2	277.97	10,664.17
สระลงเรือ	1,122.13	367.34	12,475.5	323.26	14,288.23
วังไผ่	0	0	20,562.8	412.74	20,975.54
รวม	11,776.33	1,631.2	57,546.2	1,340.05	72,293.78

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566

ภาพที่ 18 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา (ที่มา agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566)

ภาพที่ 19 แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา (ที่มา agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566)

2) ปริมาณการผลิต

อำเภอห้วยกระเจา มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน 145,788 ไร่ 5,357 ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมาก ตำบลดอนแสลบ จำนวน 29,385 ไร่ จำนวน 1,965 ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลห้วยกระเจา จำนวน 28,158 ไร่ 1,722 ครัวเรือน รองลงมา คือ ตำบลสระลงเรือ จำนวน 17,622 ไร่ 1,136 ครัวเรือนและตำบลวังไผ่ จำนวน 9,047 ไร่ 738 ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ 39 แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
ดอนแสลบ	1,965	29,385	29,385	14,502	800
ห้วยกระเจา	1,722	28,158	28,158	12,708	800
สระลงเรือ	1,136	17,622	17,622	8,384	350
วังไผ่	738	9,047	9,047	5,446	350
รวม	5,357	145,788	145,788	41,040 ตัน	575

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566

3. สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต

(1) การใช้พันธุ์ดี พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรปลูกส่วนใหญ่ใช้พันธุ์หอมปทุม และข้าวดอกมะลิ
 (2) การเตรียมดิน ส่วนใหญ่มีการเตรียมดินโดย ไถตะ และไถแปร
 (3) การปลูก ส่วนใหญ่มีการปลูกข้าวโดยใช้เครื่องจักรปลูก
 (4) การให้น้ำ จะควบคุมระดับน้ำให้อยู่ประมาณ 5 เซนติเมตร เพราะน้ำในระดับนี้เพียงพอต่อความต้องการของต้นข้าว เพื่อควบคุมวัชพืชไม่ให้งอกมาแย่งสารอาหาร และยังสามารถละลายปุ๋ยที่เข้มข้นให้เจือจางได้อีกด้วย

(5) การดูแลรักษา มีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชควบคู่กับการใช้มือถอน

(6) การใส่ปุ๋ย ส่วนใหญ่ใช้แรงงานคนใส่ปุ๋ยเคมี จำนวน 2 ครั้ง

(7) การเก็บเกี่ยว ส่วนใหญ่ใช้เครื่องจักรในการเก็บเกี่ยวผลผลิต

(8) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว มีการเผาตอซังและการไถกลบ

(9) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เกษตรกรมีการป้องกันกำจัดโรคและแมลง

ศัตรูทั้งแบบใช้สารเคมีและแบบวิธีผสมผสาน

4) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอห้วยกระเจา มีการปลูกข้าว ดังนี้

ตารางที่ 40 ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกพืช

ข้าวนปี

ขั้นตอนการดำเนิน กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1.หมักฟางเตรียมดิน							↔					
2.เตรียมพันธุ์								↔				
3.หว่านข้าว								↔				
4.กำจัดวัชพืช								↔				

5.ใส่ปุ๋ยครั้งที่1										←→			
6.ดูแลรักษากำจัดวัชพืช										←→	←→		
7.ใส่ปุ๋ยครั้งที่2										←→			
8.เก็บเกี่ยว											←→		

ข้าวนาปรัง

ขั้นตอนการดำเนินงาน กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1.หมักฟางเตรียมดิน		←→										
2.เตรียมพันธุ์			←→									
3.หว่านข้าว			←→									
4.กำจัดวัชพืช			←→									
5.ใส่ปุ๋ยครั้งที่1				←→								
6.ดูแลรักษากำจัดวัชพืช				←→	←→							
7.ใส่ปุ๋ยครั้งที่2					←→							
8.เก็บเกี่ยว						←→						

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกลงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

5) ต้นทุนการผลิต

อำเภอห้วยกระเจา มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน 5,600 บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน 3,650 บาท

ตารางที่ 41 แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี 2566 อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ข้าวนาปี

ต้นทุน/ไร่ ข้าวนาปี	
รายการ	ต้นทุน (บาท)
1. ค่าเตรียมดิน	700
2. ค่าพันธุ์ข้าว	500
3. ค่าปุ๋ยเคมี	800
4. ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช	450
5. ค่าเก็บเกี่ยวและขนส่ง	800
6. ค่าจ้างแรงงาน	400
7. ค่าเช่าที่ดิน	500
8. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	400
รวมต้นทุนการผลิต	3,650

ผลผลิตเฉลี่ย	488 ก.ก./ไร่
ราคาเฉลี่ย	7,000 บาท/ตัน
หมายเหตุ รายได้ - ต้นทุน = กำไร	498 บาท/ไร่

ข้าวนาปรัง

ต้นทุน/ไร่ ข้าวนาปรัง	
รายการ	ต้นทุน (บาท)
1. ค่าเตรียมดิน	800
2. ค่าพันธุ์ข้าว	700
3. ค่าปุ๋ยเคมี	1,000
4. ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช	600
5. ค่าเก็บเกี่ยวและขนส่ง	800
6. ค่าจ้างแรงงาน	500
7. ค่าเช่าที่ดิน	700
8. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	500
รวมต้นทุนการผลิต	5,600
ผลผลิตเฉลี่ย	800 ก.ก./ไร่
ราคาเฉลี่ย	8,000 บาท/ตัน
หมายเหตุ รายได้ - ต้นทุน = กำไร	800 บาท/ไร่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566)

6) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

การปลูกข้าวในอำเภอห้วยกระเจา จะสามารถปลูกได้ทั้งปีในบางพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่ปลูกข้าวพันธุ์หอมปทุม, ข้าวขาวดอกมะลิ 105, และสุพรรณบุรี1 เมื่อทำการเก็บเกี่ยวแล้วจะส่งต่อไปยังโรงสีเอกชนเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ถูกกดราคา จะมีแค่บางส่วนที่ส่งไปโรงสีภายในชุมชน แต่ทั้งนี้ก็ยังพบว่าผลผลิตข้าวลดลง เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น การขาดความรู้ในการจัดการศัตรูพืช การจัดการดินที่ถูกต้อง สภาพอากาศที่แปรปรวน และราคาที่ผันผวนไม่แน่นอน

(1) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

เกษตรกรจำหน่ายข้าวให้โรงสี ทำข้าวโดยประสานงานจ้างรถบรรทุกข้าวไปยังแหล่งรับซื้อในเขตอำเภอห้วยกระเจาและอำเภอพนมทวน แล้วแต่ความสะดวกไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง

2) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

การจำหน่ายข้าว เกษตรกรจำหน่ายข้าวเปลือกให้โรงสี ทำข้าวโดยประสานงานจ้างรถบรรทุกข้าวไปยังแหล่งรับซื้อในเขตอำเภอห้วยกระเจาและอำเภอพนมทวน แล้วแต่ความสะดวก ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลางในพื้นที่อำเภอห้วยกระเจา มีโรงสี/แหล่งรับซื้อข้าว จำนวน 3 โรงสี กระจายอยู่ในตำบลดอนแสลบ

ตารางที่ 42 โรงสี/แหล่งรับซื้อข้าว อำเภอห้วยกระเจา

ที่	ชื่อโรงสี	ที่ตั้ง	ปริมาณการรับซื้อ (ตัน/วัน)
1	โรงสีข้าวบ้านใหม่	หมู่ที่ 11 ตำบลดอนแสลบ	100
2	โรงสีข้าวเปลือกเขารักษ์	หมู่ที่ 5 ตำบลดอนแสลบ	10
3	โรงสีเต็กรุ่งเรืองไรซ์มิลล์	หมู่ที่ 10 ตำบลดอนแสลบ	100
รวม	3 โรงสี		210

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566)

7) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอห้วยกระเจา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer

ต้นแบบด้านการปลูกข้าว จำนวน 3 ราย

ตารางที่ 43 แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
1	นายอำนาจ ตาชูย์	5	ดอนแสลบ	ห้วยกระเจา	2555,2556	เกษตรกรดีเด่นสาขาทำนา
2	นายเดชา จันทร์บริบูรณ์	11	ดอนแสลบ	ห้วยกระเจา	2557	เกษตรกรดีเด่นสาขาทำนา
3	นายอำนวย ปิติภูมิ	19	ดอนแสลบ	ห้วยกระเจา	2558	เกษตรกรดีเด่นสาขาทำนา
4	นายกฤษณพงษ์ คงควร	4	ดอนแสลบ	ห้วยกระเจา	2565	เกษตรกรดีเด่นสาขาทำนา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566)

1.4.2 มั่นสำปะหลัง

1) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

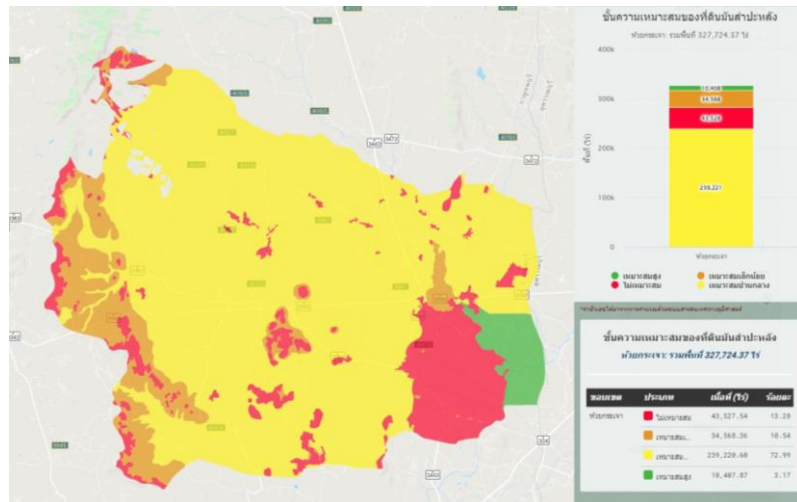
(1) เขตความเหมาะสม

อำเภอห้วยกระเจามีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมด จำนวน 327,724.37 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน 10,407.87 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.18 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 239,220.6 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 73 พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน 34,568.36 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.54 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน 43,527.54 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.28

ตารางที่ 44 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 327,724.37 ไร่				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปาน กลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด
ดอนแสลบ	8,327.18	44,030.1	1,433.04	26,043	79,833.32
วังไผ่	0	62,645.2	2,082.32	2,906.1	67,633.62
สระลงเรือ	2,080.69	50,202	2,414.2	4,863.41	59,560.3
ห้วยกระเจา	0	82,343.3	28,638.8	9,715.03	120,697.13
รวม	10,407.87	239,220.6	34,568.36	43,527.54	327,724.37

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566

ภาพที่ 20 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอห้วยกระเจา (ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566)

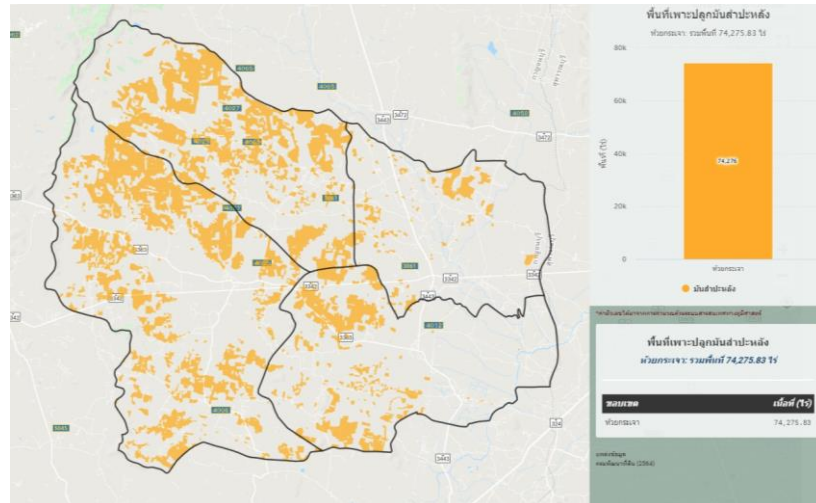
(2) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 74,275.83 ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ ตำบลห้วยกระเจา จำนวน 33,287.4 ไร่ รองลงมาคือตำบลวังไผ่ จำนวน 25,516.2 ไร่ รองลงมาคือตำบลดอนแสลบ จำนวน 11,407.3 ไร่ และตำบลสระลงเรือ จำนวน 4,064.93 ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ 45 แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง(ไร่)
1	ห้วยกระเจา	33,287.4
2	วังไผ่	25,516.2
3	สระลงเรือ	4,064.93
4	ดอนแสลบ	11,407.3
	รวม	74,275.83

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566

ภาพที่ 21 แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอห้วยกระเจา
(ที่มา agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566)

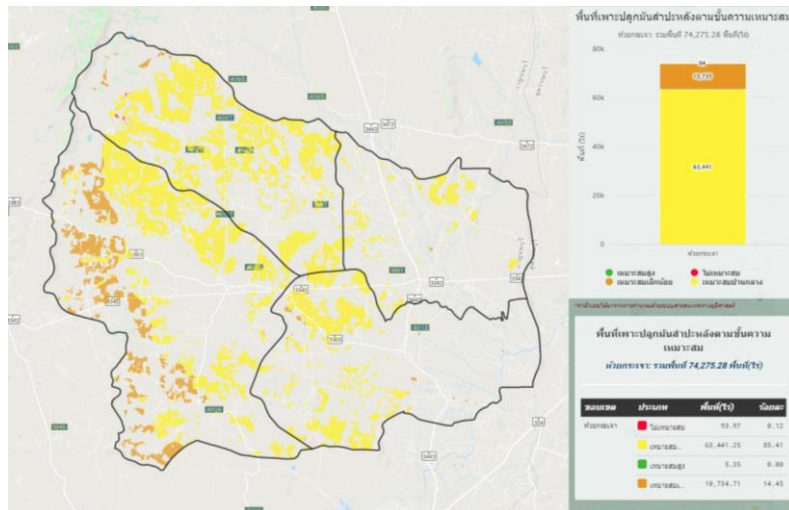
(3) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอห้วยกระเจามีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมด จำนวน 74,275.28 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 63,446.6 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 85.43 พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน 10,734.71 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.45 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน 93.97 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.12

ตารางที่ 46 แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 74,275.28 ไร่				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ห้วยกระเจา	0	23,127.8	10,140.9	18.63	33,287.33
วังไผ่	0	25,110.9	335.69	69.15	25,515.74
สระลงเรือ	0	4,040.75	19.32	4.86	4,064.99
ดอนแสลบ	0	11,167.15	238.8	1.34	11,407.28
รวม	0	63,446.6	10,734.71	93.97	74,275.28

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566

ภาพที่ 22 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา (ที่มา agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566)

2) ปริมาณการผลิต

อำเภอห้วยกระเจา มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 223,109 ไร่ 2,543 ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากต่อบลห้วยกระเจา จำนวน 20,327 ไร่ จำนวน 1,102 ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลวังไผ่ จำนวน 18,921 ไร่ 731 ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลสระลงเรือ จำนวน 11,555 ไร่ 428 ครัวเรือน และตำบลดอนแสลบ จำนวน 10,434 ไร่ 416 ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ 47 แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ห้วยกระเจา	1,102	20,327	20,327	60,981	3
วังไผ่	731	18,921	18,921	56,763	3
สระลงเรือ	428	11,555	11,555	57,775	5
ดอนแสลบ	416	10,434	10,434	52,170	5
รวม	2,543	223,109	223,109	227,689	4

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ. 2566

3) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(1) การใช้พันธุ์ดี พันธุ์มันสำปะหลังที่เกษตรกรปลูกส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ เกษตรศาสตร์ 50, ระยะยง 1, ระยะยง 3, ระยะยง 5, และห้วยบง 60

(2) การเตรียมดิน ส่วนใหญ่มีการปรับปรุงดินทั้งก่อนและหลังการปลูก

(3) การปลูก ส่วนใหญ่จะมีการปลูกในช่วงต้นฤดูฝน โดยใช้วิธีปลูกแบบปักตรง ซึ่งมีทั้งการใช้แรงงานคนและเครื่องจักร

(4) ระบบการให้น้ำ ส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และมีการให้น้ำโดยการวางสายน้ำหยด

(5) การดูแลรักษา มีการกำจัดวัชพืชด้วยแรงงานคนและสารเคมี

- (6) การใส่ปุ๋ย ใช้แรงงานคนใส่ปุ๋ยเคมี จำนวน 2 ครั้ง
 (7) การเก็บเกี่ยว ใช้เครื่องจักรในการขุด และใช้แรงงานคนในการเก็บเกี่ยว
 (8) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เมื่อเก็บเกี่ยวแล้วจะมีการนำเข้าโรงซังแล้วส่งโรงงานเลย
 (9) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เกษตรกรมีการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูทั้ง

แบบใช้สารเคมีและแบบวิธีผสมผสาน

4) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอห้วยกระเจา มีกิจกรรมการปลูกมันสำปะหลัง ดังนี้

ตารางที่ 48 ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกพืช มันสำปะหลัง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1.เตรียมดิน			↔									
2.เตรียมพันธุ์				↔								
3.ปลูก					↔	↔	↔					
4.คุมหญ้า					↔	↔	↔					
5.ใส่ปุ๋ยครั้งที่1					↔	↔	↔					
6.ดูแลรักษากำจัดวัชพืช	↔	↔	↔		↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔
8.เก็บเกี่ยว	↔	↔	↔	↔								

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

5) ต้นทุนการผลิต

อำเภอห้วยกระเจา มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง โดยมีต้นทุนการผลิต เป็นเงิน 3,800 บาท

ตารางที่ 49 แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี 2566 อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ต้นทุน/ไร่ มันสำปะหลัง	
รายการ	ต้นทุน (บาท)
1. ค่าเตรียมดิน	850
2. ค่าพันธุ์มันสำปะหลัง	300
3. ค่าปุ๋ยเคมี	280
4. ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช	120
5. ค่าเก็บเกี่ยวและขนส่ง	1,650
6. ค่าจ้างแรงงาน	500
7. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	100
รวม	3,800
ผลผลิตเฉลี่ย	3,000 ก.ก. /ไร่
ราคาเฉลี่ย	2,200 บาท/ตัน
หมายเหตุ รายได้ - ต้นทุน = กำไร	2,800 บาท/ไร่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566)

6) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

เกษตรกรจ้างรถบรรทุก และใช้รถยนต์ตนเองขนผลผลิตไปจำหน่ายลานมันในเขตอำเภอ ห้วยกระเจาและอำเภอเลาขวัญแล้วแต่ความสะดวกไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง

(1) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

การจำหน่ายมันสำปะหลัง เกษตรกรจ้างรถบรรทุก และใช้รถยนต์ตนเองขนผลผลิตไปจำหน่ายลานมันในเขตอำเภอห้วยกระเจาและอำเภอเลาขวัญแล้วแต่ความสะดวกไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง

(2) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

การจำหน่ายมันสำปะหลัง ข้อมูลลานมันสำปะหลัง/แหล่งรับซื้อมันสำปะหลังในพื้นที่อำเภอห้วยกระเจา จำนวน 4 จุด กระจายอยู่ในตำบลห้วยกระเจา ตำบลวังไผ่ และตำบลสระลงเรือ

ตารางที่ 50 ลานมัน/แหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง อำเภอห้วยกระเจา

ที่	ชื่อลานมันสำปะหลัง	ที่ตั้ง	ปริมาณการรับซื้อ (ตัน/วัน)
1	ลานมันเฮียชา	หมู่ที่ 9 ตำบลวังไผ่	70
2	ลานมันนาต้ามิ่ง	หมู่ที่ 5 ตำบลวังไผ่	5
3	ลานมันไผ่สี	หมู่ที่ 2 ตำบลสระลงเรือ	100
4	ลานมันจั่งเจริญชัย	หมู่ที่ 3 ตำบลห้วยกระเจา	100
รวม	4 ลาน		275

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566)

7) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอห้วยกระเจา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 1 ราย

เกษตรกรต้นแบบ Smart Farmer ด้านการผลิตมันสำปะหลัง

ชื่อเกษตรกร : นายสยาม ไพศาลภานุมาศ

ที่อยู่ปัจจุบัน : 5 หมู่ที่ 8 ตำบลวังไผ่ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

แนวคิด

จัดบันทึกบัญชีฟาร์มอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถวางแผนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงการรวมกลุ่มเกษตรกรให้คำปรึกษาแก่สมาชิกภายในกลุ่ม เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

เทคนิค/จุดเด่น

มีการรวมกลุ่มเกษตรกร โดยดำเนินกิจกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง เช่น การผลิตปุ๋ยอินทรีย์การวิเคราะห์ตัวอย่างดินด้วยชุดทดสอบภาคสนาม การผลิตท่อนพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ มีแปลงเรียนรู้มันสำปะหลังชุมชนเพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลัง

การปรับใช้เทคโนโลยี

1. การปรับปรุงโครงสร้างดิน
2. การให้ปุ๋ย
3. การคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่
4. การบริหารจัดการน้ำ

ผลงานและความสำเร็จของผลงาน

1. ได้รับเกียรติบัตรเข้าร่วมโครงการ การประกวดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังในพื้นที่ จ.กาญจนบุรี ประจำปี 2557
2. ได้รับรางวัลพระราชทานเกษตรกรดีเด่น การประกวดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังในพื้นที่ จ.กาญจนบุรี ประจำปี 2557
3. ได้รับรางวัลพระราชทานทีมเกษตรกรดีเด่น การประกวดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังในพื้นที่ จ.กาญจนบุรี ฤดูปลูก พ.ศ.2559/2560
4. ได้รับเกียรติบัตรรางวัลที่ 3 เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำไร่ ระดับจังหวัด ปี 2561
5. ได้รับเกียรติบัตรรางวัลที่ 1 เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำไร่ ระดับจังหวัด ปี 2562
6. ได้รับเกียรติบัตรรางวัลที่ 3 เกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำไร่ ระดับเขต ปี 2562

ตารางที่ 51 แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
1	นายสยาม ไพบูลย์ภาค	8	วังไผ่	ห้วยกระเจา	2561, 2562	เกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพทำ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566)

1.4.3 อ้อยโรงงาน

1) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

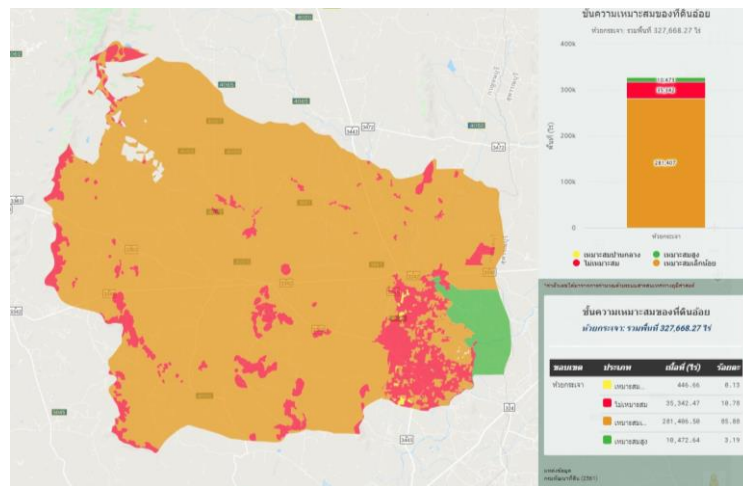
(1) เขตความเหมาะสม

อำเภอห้วยกระเจา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ทั้งหมด จำนวน 327,668.27 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน 10,472.64 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.19 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 446.66 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.13 พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน 281,406.5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 85.88 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน 35,342.47 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.78

ตารางที่ 52 พื้นที่ความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงานรายตำบล

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน 327,668.27 ไร่				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ดอนแสลบ	8,327.98	404.51	4,092	18,364.4	79,777.4
วังไผ่	0	0	64,727.1	2,906.53	67,633.63
สระลงเรือ	2,144.66	42.14	53,019.9	4,353.59	59,560.29
ห้วยกระเจา	0	0	110,979	9,717.95	120,696.95
รวม	10,472.64	446.66	281,406.5	35,342.47	327,668.27

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566

ภาพที่ 23 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี
(ที่มา : agri-map-online.moac.go.th พ.ศ. 2565)

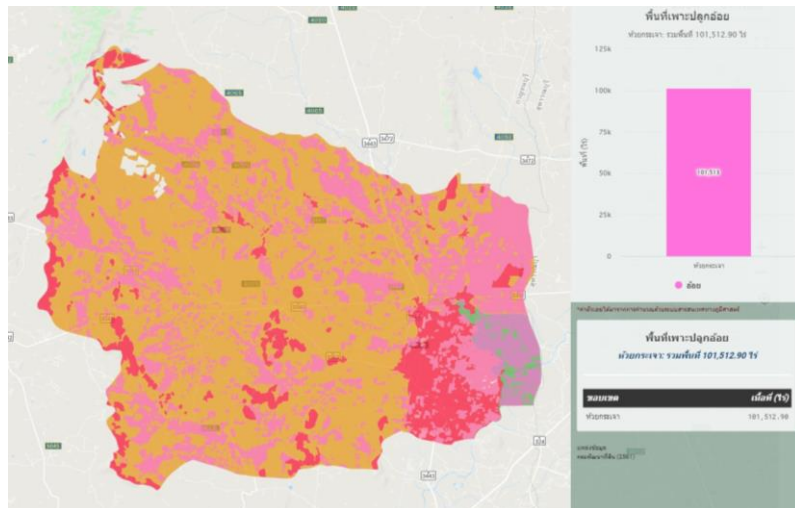
(2) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน

อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน 79,338 ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลดอนแสลบ จำนวน 24,781 ไร่ รองลงมาคือตำบลสระลงเรือ จำนวน 21,302 ไร่ รองลงมา คือ ตำบลห้วยกระเจา จำนวน 18,923 ไร่ และตำบลวังไผ่ จำนวน 14,332 ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ 53 แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (ไร่)
	ดอนแสลบ	24,781
	สระลงเรือ	21,302
	ห้วยกระเจา	18,923
	วังไผ่	14,332
	รวม	79,338

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566

ภาพที่ 24 แสดงพื้นที่ปลูกอ้อย (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอห้วยกระเจา
(ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566)

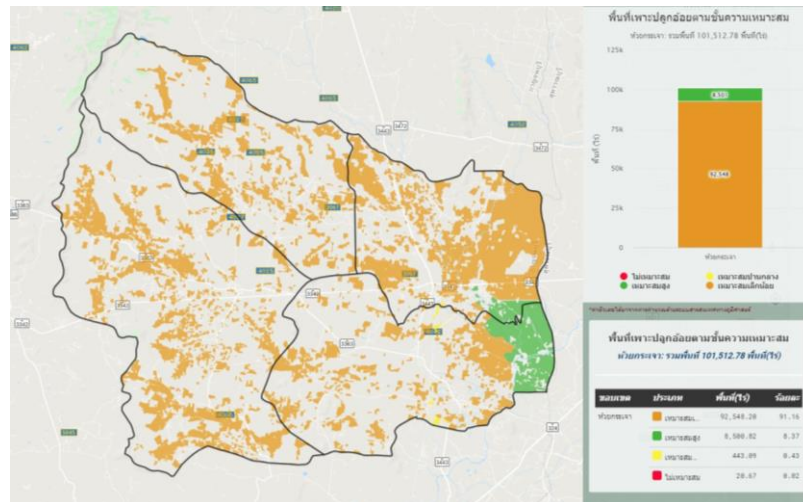
(3) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอห้วยกระเจา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ทั้งหมด จำนวน 101512.78 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน 8500.82 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.37 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 443.09 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.3 พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน 92,548.2 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 91.16 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน 20.67 คิดเป็นร้อยละ 0.02

ตารางที่ 54 แสดงพื้นที่ปลูกอ้อย ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน 101512.78 ไร่				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ห้วยกระเจา	0	0	30,143.30	14.20	30,157.5
วังไผ่	0	0	17,008.5	3.55	17,012.05
สระลงเรือ	1,531.59	42.14	28,924.1	0	30,497.83
ดอนแสลบ	6,969.23	443.09	16,486.5	2.92	23,859.60
รวมอำเภอห้วยกระเจา	8,500.82	443.09	92,548.2	20.67	101,512.78

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566

ภาพที่ 25 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อย ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอห้วยกระเจา
 (ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. 2566)

2) ปริมาณการผลิต

อำเภอห้วยกระเจา มีพื้นที่การปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน 79,338 ไร่ 927 ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลดอนแสลบ จำนวน 24,781 ไร่ จำนวน 233 ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลสระลงเรือ จำนวน 210 ไร่ 21,302 ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลห้วยกระเจา 356 จำนวน 210 ไร่ 18,923 ครัวเรือน และตำบลวังไผ่ จำนวน 14,332 ไร่ 151 ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ 55 แสดงปริมาณการผลิตอ้อยโรงงาน อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ดอนแสลบ	233	24,781	24,781	173,467	7
สระลงเรือ	210	21,302	21,302	149,114	7
ห้วยกระเจา	356	18,923	18,923	189,230	10
วังไผ่	151	14,332	14,332	143,320	10
รวม	927	79,338	79,338	655,131	8.5

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ. 2566

3) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- (1) การใช้พันธุ์ดี พันธุ์อ้อยที่เกษตรกรปลูกส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ ขอนแก่น 3
- (2) การเตรียมดิน ส่วนใหญ่มีการเตรียมดินโดย ไถตะ ไถแปร ไถซักร่องคู่
- (3) การปลูก ส่วนใหญ่มีการปลูกอ้อยโดยใช้เครื่องจักรปลูก และใช้ลำอ้อยวางคู่
- (4) ระบบการให้น้ำ ส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และมีการให้น้ำโดยการวางสายน้ำหยด
- (5) การดูแลรักษา มีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชรอกก่อนงอกควบคู่ไปพร้อมกับการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชหลังงอก

(6) การใส่ปุ๋ย ใช้แรงงานคนใส่ปุ๋ยเคมี จำนวน 3 ครั้ง โดยครั้งแรกมีการใช้เครื่องจักรในการใส่ปุ๋ยเคมีครั้งแรกพร้อมกับการปลูก ครั้งที่ 2 เมื่ออ้อยอายุ 1 เดือนครึ่ง และครั้งที่ 3 อ้อยอายุเดือน 3-4 เดือน

(7) การเก็บเกี่ยว ใช้แรงงานคนในการตัดลำอ้อยเพื่อเก็บเกี่ยวเป็นส่วนใหญ่ และใช้รถคีบอ้อยในการขึ้นอ้อย โดยใช้รถบรรทุกสิบล้อในการบรรทุกอ้อยส่งโรงงาน (ตัดอ้อยสด)

(8) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ถ้าเป็นอ้อยต่อมีการไถกลบใบอ้อยและต่ออ้อย พร้อมทั้งมีการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ ตลอดจนการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชก่อนงอกควบคู่ไปพร้อมกับการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชหลังงอก ส่วนอ้อยใหม่จะมีการไถพรวนดินตากทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนเริ่มการปลูกใหม่

(9) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เกษตรกรมีการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูอ้อยทั้งแบบใช้สารเคมีและแบบวิธีผสมผสาน

4) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอห้วยกระเจา มีกิจกรรมการปลูกอ้อย ดังนี้

ตารางที่ 56 ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกอ้อย

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1.เตรียมดิน				←→								
2.เตรียมพันธุ์				←→								
3.ปลูก				←→	←→							
4.กำจัดวัชพืช				←→	←→							
5.ใส่ปุ๋ยครั้งที่1				←→	←→							
6.ดูแลรักษากำจัดวัชพืช				←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
8.ใส่ปุ๋ยครั้งที่2									←→			
8.เก็บเกี่ยว	←→	←→										←→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

5) ต้นทุนการผลิต

อำเภอห้วยกระเจา มีต้นทุนการผลิตอ้อยโรง โดยมีต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน เป็นเงิน 68,66บาท

ตารางที่ 57 แสดงต้นทุนการผลิตอ้อย ปี 2566 อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ต้นทุน/ไร่ (อ้อยใหม่)	
รายการ	ต้นทุน (บาท)
1. ค่าเตรียมดิน (ไถตะ ไถแปร ยกร่อง)	1,000
2. ค่าจ้างปลูก	800
3. ค่ายากำจัดวัชพืช	800
4. ค่าจ้างแรงงานพ่นยากำจัดวัชพืช	266
5. ค่าปุ๋ยเคมี	1,100
6. ค่าจ้างแรงงานใส่ปุ๋ย	60
7. ค่าพันธุ์อ้อย	1,800
8. ค่าแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิต	800
9.ค่าขนส่งและค่าขึ้นอ้อย	240

รวมต้นทุนการผลิต	6,866
ผลผลิตเฉลี่ย	8,000 ก.ก. /ไร่
ราคาเฉลี่ย	1,000 บาท/ตัน
หมายเหตุ รายได้ - ต้นทุน = กำไร	1,134 บาท/ไร่

ต้นทุน/ไร่ (อ้อยต่อ ปี 2,3)	
รายการ	ต้นทุน (บาท)
1. ค่าเตรียมดิน (ไถตะ ไถแปร ยกร่อง)	-
2. ค่าจ้างปลูก	-
3. ค่ายากำจัดวัชพืช	800
4. ค่าจ้างแรงงานพ่นยากำจัดวัชพืช	266
5. ค่าปุ๋ยเคมี	1,100
6. ค่าจ้างแรงงานใส่ปุ๋ย	60
7. ค่าพันธุ์อ้อย	1,800
8. ค่าแรงงานเก็บเกี่ยวผลผลิต	800
9. ค่าขนส่งและค่าขึ้นอ้อย	240
รวมต้นทุนการผลิต	5,066
ผลผลิตเฉลี่ย	7,000 ก.ก. /ไร่
ราคาเฉลี่ย	1,000 บาท/ตัน
หมายเหตุ รายได้ - ต้นทุน = กำไร	1,934 บาท/ไร่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566)

6) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

เกษตรกรจำหน่ายให้โรงงานผ่านหัวหน้าโคเวตาโดยหัวหน้าโคเวตาเป็นผู้ขนส่งผลผลิตไปโรงงานน้ำตาลที่มีโคเวตา

(1) วิถีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

การตลาดอ้อยโรงงาน เกษตรกรจ้างรถบรรทุก และใช้รถยนต์ตนเองบรรทุกอ้อยไปจำหน่ายโรงงานน้ำตาลที่อยู่อำเภอใกล้เคียง

(2) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

การจำหน่ายอ้อยโรงงาน เกษตรกรจ้างรถบรรทุก ไปจำหน่ายโรงงานน้ำตาลที่อยู่อำเภอใกล้เคียง ดังนี้

1. โรงงานน้ำตาลนิวกุ้งไทย ตำบลหลุมรัง อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี กำลังการผลิต 20,400 ตันอ้อยต่อวัน ระยะทางจากอำเภอห้วยกระเจาถึงโรงงานน้ำตาล 27 กิโลเมตร
2. โรงงานน้ำตาลอุตสาหกรรมอุ้มทอง ตำบลหนองไธสง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี กำลังการผลิต 17,730 ตันอ้อยต่อวัน ระยะทางจากอำเภอห้วยกระเจาถึงโรงงานน้ำตาล 30 กิโลเมตร
3. โรงงานน้ำตาลท่ามะกา ตำบลท่ามะกา อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

กำลังการผลิต 16,590 ตันอ้อยต่อวัน ระยะทางจากอำเภอห้วยกระเจาถึงโรงงานน้ำตาล 61 กิโลเมตร

7) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอห้วยกระเจา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านอ้อย จำนวน 1 ราย และมี Smart Farmer

เกษตรกรต้นแบบ Smart Farmer ด้านการผลิตอ้อยโรงงาน

ชื่อเกษตรกร : นายเอนก อยู่เอี่ยม

ที่อยู่ปัจจุบัน : 48/4 หมู่ที่ 2 ตำบลสระลงเรือ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

เป็นเกษตรกรต้นแบบ Smart Farmer ด้านการปลูกอ้อยโรงงานระบบน้ำหยอด โดยมีถังน้ำบนรถไถ ปลูกอ้อยโรงงานโดยใช้รถปลูก และหยอดน้ำและปุ๋ย ช่วยเพิ่มความชื้นในดิน ทำให้อ้อยปลูกมีการงอกดี ลดความเสี่ยงจากความแห้งแล้งในช่วงการปลูกอ้อย

ตารางที่ 58 แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตอ้อย อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
1	นายเอนก อยู่เอี่ยม	2	สระลงเรือ	ห้วยกระเจา	2559	สาขาอาชีพทำไร่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา, พ.ศ.2566)

2. ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

ตารางที่ 59 แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย(พื้นที่/ ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร 1.ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ 2.การเผาตอซังพืชสูญเสียวัตถุดิบ เพิ่มมลภาวะ	- ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน, เกษตรกรขาดความรู้	- ให้ความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดินอย่างถูกต้อง ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองและส่งเสริมการใช้ ปุ๋ยแบบผสมผสาน โดยใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์	ทุกตำบล/ทุกหมู่บ้าน	3
	- เกษตรกรไม่เห็นประโยชน์ใน การไถกลบตอซัง และการเผา ประหยัดค่าใช้จ่ายกว่าการไถกลบ	- ส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร สนับสนุน การใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ วัสดุเหลือ ใช้ทางการเกษตร	ทุกตำบล/ทุกหมู่บ้าน	4
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด 1.ต้นทุนการผลิตสูง 2.ใช้สารเคมีปริมาณมาก	- ปัจจัยการผลิต ปุ๋ย ยา วัสดุทาง การเกษตรมีราคาสูง	- ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน รวมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์	ทุกตำบล/ทุกหมู่บ้าน	1
	- สารเคมีตกค้าง ทำให้ไม่ ปลอดภัย ต่อผู้ผลิต และผู้บริโภค	- ส่งเสริมให้ทำเกษตรปลอดภัยผ่านการรับรอง มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP เกษตรอินทรีย์	ทุกตำบล/ทุกหมู่บ้าน	2
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร 1.หนี้สินครัวเรือน 2.ขาดแรงงานภาคเกษตร	- เกษตรกรมีหนี้สินครัวเรือน ค่อนข้างสูง	- ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา เกษตร ทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน มุ่งเน้นการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้	ทุกตำบล/ทุกหมู่บ้าน	8
	- แรงงานส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ	- การสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer เพื่อทดแทนเกษตรกร ผู้สูงอายุ	ทุกตำบล/ทุกหมู่บ้าน	7
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ 1.สินค้าและบรรจุภัณฑ์ 2.ผลิตผลทางการเกษตรราคาถูก	- สินค้าและบรรจุภัณฑ์ยังไม่มี ความโดดเด่นเป็นที่ต้องการของ ตลาด	- พัฒนาศักยภาพและออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้ตรงตาม ความต้องการของตลาด และพัฒนาสินค้าอย่าง ต่อเนื่อง สร้างความเชื่อมั่นในการผลิตให้กับลูกค้า และตรวจสอบย้อนกลับได้	ทุกตำบล/ทุกหมู่บ้าน	6
	- มีพื้นที่ปลูกค่อนข้างมาก	- ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีขีดความสามารถ ในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตามความ ต้องการของตลาด	ทุกตำบล/ทุกหมู่บ้าน	5

3. การจัดทำ TOWS Matrix

3.1 การวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ตารางที่ 60 แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
		<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม 2. มีระบบการตลาดเกษตร วิชาทักจุมชนทำให้เกษตรกรในพื้นที่มีช่องทางการจัดจำหน่ายเพิ่มมากขึ้นโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง 3. มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตรในพื้นที่(ศพก.) 4. มีเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ มีการพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer, Young Smart Farmer 5. มีการจัดอบรมและพัฒนาด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง 6. มีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย
โอกาส (O)	SO ใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส	WO เอาชนะจุดอ่อนโดยอาศัยโอกาส
<ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายการพัฒนาสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP/อินทรีย์ 2. ส่งเสริมการเกษตรสู่ Smart Farmer, Yong Smart Farmer 3. นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 4. ผลผลิตทางการเกษตรเป็นสินค้าสำคัญของอำเภอ เช่น ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย 5. มีผลผลิตทางการเกษตรหลายชนิดสามารถใช้เป็นวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรม และสามารถผลิตพลังงานทดแทนได้ เช่น อ้อย มันสำปะหลัง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ 3. การทำเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. อบรมถ่ายทอดความรู้ แก่เกษตรกร ด้านการทำเกษตรแบบแม่นยำ 2. อบรมและถ่ายทอดความรู้การใช้สารเคมีที่ปลอดภัย 3. จัดงานมหกรรมของดีอำเภอห้วยกระเจา สินค้าปลอดภัยและแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
อุปสรรค (T)	ST ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค	WT ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค
<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรยึดติดการปลูกพืชเชิงเดี่ยว 2. ราคาสินค้าด้านการเกษตรผันผวน 3. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในภาคการเกษตรส่งผลต่อการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี 4. ปัญหาร้ายธรรมชาติทำให้ผลผลิตไม่ได้ตามที่ต้องการ 5. นโยบายเปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง 6. ระบบชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย พืชหมุนเวียน หรือการทำโซนนิ่ง เพื่อความเหมาะสมกับพื้นที่ 2. ส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นสู่รุ่น 3. ส่งเสริมการปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแผนส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร 2. สร้างตลาดกลางสินค้าเกษตร 3. เสริมสร้างบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการตลาดทำให้สามารถสนับสนุนเกษตรกรในการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายที่ทันสมัยได้

3.2 การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

1. กลยุทธ์เชิงรุก

1 พัฒนาแปลงเรียนรู้ด้านการเกษตร หรือ ศพก.หลัก ศพก.เครือข่าย ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

2 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์ พร้อมทั้งการจำหน่ายสินค้าในรูปแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชน Smart Group เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรในชุมชน

3 พัฒนาเกษตรกร Smart Farmer, Young Smart Farmer หรือ Smart Group สู่การทำเกษตรอัจฉริยะ

2. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

1 อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร ด้านการทำการเกษตรแบบแม่นยำ

2 ถ่ายทอดความรู้การใช้สารเคมีอย่างถูกวิธี โดยมีเกษตรกรต้นแบบ หรือ Smart Farmer เป็นแบบอย่าง

3 จัดงานมหกรรมของดีอำเภอห้วยกระเจา งานแสดงสินค้าเกษตรปลอดภัย และนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

3. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

1 ส่งเสริมให้เกษตรกร กลุ่มยัง Smart Farm ให้ได้รับการถ่ายทอดความรู้หรือภูมิปัญญา จากเกษตรกรรุ่นก่อน

2 อบรมถ่ายทอดความรู้การปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อลดปัญหาดินเสื่อมโทรม

3 ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนพืชทางเลือกการทำโซนนิ่ง เพื่อปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพดิน และระบบชลประทานของพื้นที่

4. กลยุทธ์เชิงรับ

1 ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อลดปัญหาดินเสื่อมโทรม และสินค้าล้นตลาด

2 ถ่ายทอดความรู้การใช้โซเชียลมีเดีย เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

3 ส่งเสริมการทำอาชีพเสริม เพื่อหารายได้ในช่วงฤดูแล้ง

บทที่ 3 ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

1. แนวทางการพัฒนา

1.1 พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

1.1.1 ข้าว

1) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- การลดต้นทุน เพิ่มผลิต
- มีการแปรรูปสินค้าเกษตรเบื้องต้น
- สินค้ามีมาตรฐานรับรอง

2) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

- วิธีการ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย เช่น การใช้เมล็ดข้าวพันธุ์ดี การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อลดต้นทุนการผลิต การแปรรูป การจัดทำแปลงเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 1 อบรมและถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

1.1.2 มันสำปะหลัง

1) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- การลดต้นทุน เพิ่มผลิต
- พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้และเทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลัง

2) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

- วิธีการ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลังให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย เช่น การใช้มันสำปะหลังพันธุ์ดีที่เหมาะสมกับพื้นที่ การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี และการจัดการระบบน้ำในไร่มันสำปะหลัง การจัดทำแปลงเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 1 อบรมและถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

1.1.3 อ้อยโรงงาน

1) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่

2) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

- วิธีการ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อยให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย เช่น การใช้อ้อยพันธุ์ดีที่เหมาะสมกับพื้นที่ การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี และการจัดการระบบน้ำในไร่อ้อย การจัดทำแปลงเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 1 อบรมและถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
 โครงการที่ 1 โครงการแปลงส่งเสริมการผลิตอ้อยโรงงานเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

1.1.4 มาตรฐาน GAP และเกษตรอินทรีย์

1) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต
- การผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพดี และได้มาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

2) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตาม

เป้าประสงค์)

- วิธีการ อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่ เพื่อการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้

มาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

1.2 พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

1.2.1 YSF

1) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่สนใจด้านการเกษตร ทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุและมี

ใจรักและวางแผนอาชีพเกษตรกรรม

2) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตาม

เป้าประสงค์)

- วิธีการ การถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการเกษตรด้านต่างๆให้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่

และจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานเกษตร

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer, Young Smart Farmer, Smart Group

โครงการที่ 1 โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

1.2.2 วิสาหกิจชุมชน

1) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยถูกใจผู้บริโภค สร้างความเข้มแข็ง

และรายได้ให้กับสมาชิกในกลุ่ม

2) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตาม

เป้าประสงค์)

- วิธีการ จัดกระบวนการเรียนรู้การออกแบบบรรจุภัณฑ์และจัดทำข้อมูลผลิตภัณฑ์

ทำ QR CODE เพื่อขายตลาดออนไลน์

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer, Young Smart Farmer, Smart Group

โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

1.2.3 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

1) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อส่งเสริมการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและชุมชน

2) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตาม

เป้าประสงค์)

- วิธีการ จัดเวทีถ่ายทอดความรู้และพัฒนาทักษะการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร วิเคราะห์ศักยภาพกลุ่ม/พื้นที่/ชุมชน และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการสร้างแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและชุมชน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer, Young Smart Farmer, Smart Group
โครงการที่ 1 โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและชุมชน

1.3 พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

1.3.1 ที่ดิน

1) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อช่วยฟื้นฟูโครงสร้างดินและทำลายการอัดแน่นของชั้นดินดานที่เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของมันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน และข้าว

2) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

- วิธีการ อบรมถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดให้แก่เกษตรกรปลูกมันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน และข้าว

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมการปรับปรุงดินหลังการเก็บเกี่ยวโดยใช้ปุ๋ยพืชสด

2. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี 2566		ปี 2567		ปี 2568		ปี 2569		ปี 2570		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	1.โครงการส่งเสริมการ เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตข้าว	เกษตรกรสามารถลด ต้นทุน มีผลผลิตและ รายได้เพิ่มมากขึ้น	100	ทุกตำบล	1.อบรม 2.แปลงเรียนรู้	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	น.ส.อัมพวัน มีทรัพย์มัน
	2.โครงการส่งเสริมการ เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตมันสำปะหลัง	เกษตรกรสามารถลด ต้นทุน มีผลผลิตและ รายได้เพิ่มมากขึ้น	100	ทุกตำบล	1.อบรม 2.แปลงเรียนรู้	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	นายชินทร์ ชาติ
	3.โครงการแปลง ส่งเสริมการผลิตอ้อย โรงงานเพื่อเพิ่มมูลค่า สินค้า	เกษตรกรสามารถลด ต้นทุน มีผลผลิตและ รายได้เพิ่มมากขึ้น	100	ทุกตำบล	1.อบรม 2.แปลงเรียนรู้	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	4 ครั้ง 8 แปลง	258,800	นายกรภัทร์ โพธิจักร์
	4.โครงการส่งเสริมการ ผลิตสินค้าเกษตร ปลอดภัย	เกษตรกรตระหนักถึง การผลิตสินค้าเกษตร ที่ได้มาตรฐานและ ปลอดภัยต่อผู้บริโภค	100	ทุกตำบล	1.อบรม	4 ครั้ง	179,400	4 ครั้ง	179,400	4 ครั้ง	179,400	4 ครั้ง	179,400	4 ครั้ง	179,400	นายกรภัทร์ โพธิจักร์
พัฒนา เกษตรกร/ องค์กร	1.โครงการส่งเสริมและ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	เกษตรกรรุ่นใหม่หัน มาประกอบอาชีพ เกษตรกรรมมากขึ้น	80	ทุกตำบล	1. อบรม	4 ครั้ง	252,000	4 ครั้ง	252,000	4 ครั้ง	252,000	4 ครั้ง	252,000	4 ครั้ง	252,000	นายชินทร์ ชาติ
	2.โครงการส่งเสริมและ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้าน การเกษตรเพื่อการ ท่องเที่ยว	เพื่อส่งเสริมให้เกิด แหล่งเรียนรู้ด้าน การเกษตรเพื่อการ ท่องเที่ยว	1	ต.ดอนแส ลบ	1 แห่ง	1 แห่ง	3,800,00	1 แห่ง	3,800,00	1 แห่ง	3,800,00	1 แห่ง	3,800,00	1 แห่ง	3,800,00	น.ส.เกศริ นทร์ อ่วม เสื่อ
	3.โครงการสร้างความ มั่นคงด้านอาหารเพื่อ การบริโภคในครัวเรือน	สร้างความมั่นคงด้าน อาหารเพื่อการ บริโภคในครัวเรือน	40	ทุกตำบล	1.อบรม 2.สนับสนุน	4 ครั้ง	72,400	4 ครั้ง	72,400	4 ครั้ง	72,400	4 ครั้ง	72,400	4 ครั้ง	72,400	น.ส.เกศริ นทร์ อ่วม เสื่อ
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	1.โครงการส่งเสริมการ ปรับปรุงดินหลังการเก็บ เกี่ยวโดยใช้ปุ๋ยพืชสด	เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยพืชสด	40	ทุกตำบล	1.อบรม 2.แปลงเรียนรู้	1 ครั้ง 40 แปลง	130,400	1 ครั้ง 40 แปลง	130,400	1 ครั้ง 40 แปลง	130,400	1 ครั้ง 40 แปลง	130,400	1 ครั้ง 40 แปลง	130,400	น.ส.อัมพวัน มีทรัพย์มัน
การแปรรูป ผลผลิตและ พัฒนา ผลิตภัณฑ์	1.โครงการพัฒนา ผลิตภัณฑ์และบรรจุ ภัณฑ์	เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ที่ ทันสมัยถูกใจผู้บริโภค	20	ทุกตำบล	1.อบรม 2.สนับสนุน	2 ครั้ง	113,200	2 ครั้ง	113,200	2 ครั้ง	113,200	2 ครั้ง	113,200	2 ครั้ง	113,200	น.ส.เกศริ นทร์ อ่วม เสื่อ

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

1. หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชอาหารหลักและการทำนาเป็นอาชีพหลักที่สำคัญของเกษตรกรไทย ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกข้าว ในปี 2559/2560 ประมาณ 69.31 ล้านไร่ (แบ่งเป็นนาปี 58.42 ล้านไร่ นาปรัง 10.89 ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ 46.40 ของพื้นที่การเกษตร เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีจำนวน 4.16 ล้านครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 65 ของเกษตรกรทั้งประเทศ สามารถผลิตข้าวได้ 32.77 ล้านตันข้าวเปลือก และส่งออกทำรายได้ให้แก่ประเทศปีละประมาณ 200,000 ล้านบาท เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของภาคการเกษตร

ในช่วงที่ผ่านมาการดำเนินนโยบายดันข้าวของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือชาวนาในด้านราคาผลผลิตให้มีราคาสูงกว่าราคาตลาด ทำให้ชาวนาไม่ทราบราคาที่เหมาะสมส่งผลให้มีการเพิ่มพื้นที่การผลิตและผลิตเพิ่มจำนวนมาก ขณะเดียวกันความใส่ใจในการพัฒนาคุณภาพข้าวน้อยลง ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันได้ในด้านการตลาดต่างประเทศกับประเทศอื่นๆ เป็นผลให้การส่งออกลดลงจำนวนมากและส่งผลให้มีปริมาณข้าวกองเหลือในประเทศจำนวนมาก ทำให้ปัจจุบันรัฐบาลต้องปรับเปลี่ยนจากนโยบายด้านราคาข้าวเปลือกเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และปรับปรุงคุณภาพของผลผลิตเพื่อให้ต้นทุนการผลิตต่ำลงและรักษาระดับผลผลิตให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริหารจัดการแปลงข้าวได้อย่างถูกต้อง
2. มีแหล่งผลิตพันธุ์ข้าวที่ดีในพื้นที่ของเกษตรกร
3. เกษตรกรสามารถลดต้นทุน มีผลผลิตและรายได้เพิ่มมากขึ้น

3. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

1. เป้าหมายเกษตรกร จำนวน 100 ราย
2. สถานที่ดำเนินงาน ทุกตำบล อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

4. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

1. อบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว
2. จัดทำแปลงเรียนรู้ 8 แปลงๆละ 5 ไร่ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน/การจัดการศัตรูพืชแบบ

ผสมผสาน

5. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม 2566 – เดือนกันยายน 2567

6. งบประมาณ 258,800 บาท

1. ค่าอาหารและเครื่องดื่มของเกษตรกร 100 คนๆละ 150 บาท/วัน รวม 2 วัน เป็นเงิน 30,000 บาท โดยแบ่งอบรม 4 รุ่นๆละ 2 วัน
2. ค่าวิทยากรจำนวน 2 คนๆละ 1,800 บาท/วัน/รุ่น รวม 8 วัน เป็นเงิน 28,800 บาท
3. แปลงเรียนรู้ 8 แปลงๆละ 25,000 บาท เป็นเงิน 200,000 บาท

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ผลผลิต (output)

1. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 100 ราย ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวได้ถูกต้อง

2. เกษตรกร 100 ราย สามารถลดต้นทุนการผลิต

ผลลัพธ์ (outcome)

1. เกษตรกรร้อยละ 60 ที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง
2. ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

ตัวชี้วัด

1. เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มร้อยละ 20 และลดต้นทุนการผลิตได้ ร้อยละ 20
2. เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่รับการอบรมไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีแปลงต้นแบบเทคโนโลยีการปลูกข้าวเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรที่สนใจ

8. หน่วยงาน / ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา

นางสาวอัมพวัน มีทรัพย์มัน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

1. หลักการและเหตุผล

มันสำปะหลังเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่เพาะปลูกในปี 2560/61 มากกว่า 900,000 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 13 อำเภอ ในเขตอำเภอห้วยกระเจา มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 61,237 ไร่ 1,229 ครัวเรือน ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง คือ ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ราคาผลผลิตตกต่ำ เนื่องจากประสบปัญหาภัยแล้งอย่างต่อเนื่องทำให้ส่งผลกระทบต่อ การปลูกมันสำปะหลัง และตามมาด้วยการระบาดของโรคแมลง ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญที่ทำให้เกษตรกรได้ผลผลิตต่ำ ไม่เป็นไปตามที่เกษตรกรต้องการ

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญจึงได้มีแนวทางในการพัฒนาการปลูกมันสำปะหลัง โดยการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆในปัจจุบัน และศึกษาท่อนพันธุ์สำปะหลังที่ทนแล้ง ด้านทานการระบาดของโรคแมลง ซึ่งเกษตรกรในอำเภอห้วยกระเจาปลูกมันสำปะหลัง หลากหลายพันธุ์ จึงต้องทำการทดสอบความเหมาะสมของพันธุ์มันสำปะหลังที่ทำให้ผลผลิตต่อไร่ที่สูงและต้านทานโรคแมลงและเหมาะสมกับพื้นที่ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริหารจัดการแปลงมันสำปะหลังได้อย่างถูกต้อง
2. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ระบบน้ำหยดในการจัดการแปลงมันสำปะหลัง
3. มีแหล่งผลิตต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ดีในพื้นที่ของเกษตรกร
4. เกษตรกรสามารถลดต้นทุน มีผลผลิตและรายได้เพิ่มมากขึ้น

3. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

1. เป้าหมายเกษตรกร จำนวน 100 ราย
2. สถานที่ดำเนินงาน ทุกตำบล อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

4. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

1. อบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง
2. จัดทำแปลงเรียนรู้ 8 แปลงๆละ 5 ไร่ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน/พันธุ์ดีที่เหมาะสมกับพื้นที่

5. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม 2566 – เดือนกันยายน 2567

6. งบประมาณ 258,800 บาท

1. ค่าอาหารและเครื่องดื่มของเกษตรกร 100 คนๆละ 150 บาท/วัน รวม 2 วัน เป็นเงิน 30,000 บาท
โดยแบ่งอบรม 4 รุ่นๆละ 2 วัน
2. ค่าวิทยากรจำนวน 2 คนๆละ 1,800 บาท/วัน/รุ่น รวม 8 วัน เป็นเงิน 28,800 บาท
3. แปลงเรียนรู้ 8 แปลงๆละ 25,000 บาท เป็นเงิน 200,000 บาท

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ผลผลิต (output)

1. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 100 ราย ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังได้ถูกต้อง

2. เกษตรกร 100 ราย สามารถลดต้นทุนการผลิต

ผลลัพธ์ (outcome)

1. เกษตรกรร้อยละ 60 ที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง
2. ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

ตัวชี้วัด

1. เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มร้อยละ 20 และลดต้นทุนการผลิตได้ ร้อยละ 20
2. เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่รับการอบรมไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีแปลงต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลังเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรที่สนใจ

8. หน่วยงาน / ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา

นายชินทร์ ขำดี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โครงการแปลงส่งเสริมการผลิตอ้อยโรงงานเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

1. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกอ้อยทั้งหมดในปี 2560/61 จำนวน 11,542,550 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีการผลิต 2559/60 จำนวน 554,061 ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ปลูกอ้อยภาคเหนือ 2,719,424 ไร่ ภาคกลาง 3,118,925 ไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5,044,952 ไร่ และภาคตะวันออก 659,249 ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยมากที่สุด 3 จังหวัดแรก ได้แก่ นครสวรรค์ 798,745 ไร่ กำแพงเพชร 798,077 ไร่ และ กาญจนบุรี 753,424 ไร่ ตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย, 2561) ในแต่ละปีจะมีการปลูกอ้อยใหม่ประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ปลูกอ้อยทั้งประเทศ หรือประมาณ 2 ล้านไร่ มีความต้องการใช้พันธุ์อ้อยพันธุ์ดีในการปลูกอ้อยใหม่ประมาณ 2 ล้านต้น ทำให้เกิดการขาดแคลนพันธุ์ปลูก เกษตรกรที่ไม่สามารถจัดหาพันธุ์อ้อยพันธุ์ดีได้ จะใช้พันธุ์อ้อยเท่าที่หามาได้ โดยไม่ทราบแหล่งที่มาของพันธุ์อ้อย ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมา ได้แก่ พันธุ์อ้อยที่นำมาปลูกไม่สมบูรณ์ มีโรคและแมลงปะปนมากับท่อนพันธุ์อ้อย ทำให้เกิดการระบาดของโรคและแมลงในแหล่งปลูกอ้อย ผลผลิตอ้อยตกต่ำ คุณภาพไม่ดี ทำให้รายได้ของเกษตรกรลดน้อยตามไปด้วย การจัดทำแปลงผลิตพันธุ์อ้อยพันธุ์ดีจึงเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพันธุ์อ้อยพันธุ์ดีในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริหารจัดการแปลงอ้อยได้อย่างถูกต้อง
2. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ระบบน้ำหยดในการจัดการแปลงอ้อย
3. มีแหล่งผลิตต้นพันธุ์อ้อยที่ดีในพื้นที่ของเกษตรกร
4. เกษตรกรสามารถลดต้นทุน มีผลผลิตและรายได้เพิ่มมากขึ้น

3. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

1. เป้าหมายเกษตรกร จำนวน 100 ราย
2. สถานที่ดำเนินงาน ทุกตำบล อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

4. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

1. อบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกอ้อย
2. จัดทำแปลงเรียนรู้ 8 แปลงๆละ 5 ไร่ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน/การบริหารจัดการแปลง

5. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม 2566 – เดือนกันยายน 2567

6. งบประมาณ 258,800 บาท

1. ค่าอาหารและเครื่องดื่มของเกษตรกร 100 คนๆละ 150 บาท/วัน รวม 2 วัน เป็นเงิน 30,000 บาท
โดยแบ่งอบรม 4 รุ่นๆละ 2 วัน
2. ค่าวิทยากรจำนวน 2 คนๆละ 1,800 บาท/วัน/รุ่น รวม 8 วัน เป็นเงิน 28,800 บาท
3. แปลงเรียนรู้ 8 แปลงๆละ 5 ไร่ เป็นเงิน 200,000 บาท

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ผลผลิต (output)

1. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 100 ราย ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยได้ถูกต้อง
2. เกษตรกร 100 ราย สามารถลดต้นทุนการผลิต

ผลลัพธ์ (outcome)

1. เกษตรกรร้อยละ 60 ที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง
2. ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

ตัวชี้วัด

1. เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มร้อยละ 20 และลดต้นทุนการผลิตได้ ร้อยละ 20
2. เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่รับการอบรมไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีแปลงต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตอ้อยเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรที่สนใจ

8. หน่วยงาน / ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา

นายกรภัทร์ โพธิจักร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันผู้บริโภคมีความห่วงใยต่อสุขภาพมากขึ้น และให้ความสำคัญกับการเลือกซื้อสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัยและได้มาตรฐาน ในขณะที่เดียวกันการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศมีมาตรการด้านสุขอนามัยพืช (SPS) ถูกนำมาใช้เป็นข้อกีดกันทางการค้าสินค้าเกษตร อีกทั้งขณะนี้มีการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรอย่างมีเสรีมากขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการค้าระหว่างไทยกับประเทศอาเซียนด้วยกัน และมาตรการด้านสุขอนามัยพืชและความปลอดภัยด้านอาหารจะถูกนำมาเป็นเงื่อนไขทางการค้าระหว่างประเทศและในตลาดโลกมากขึ้น ดังนั้น สินค้าเกษตรและอาหารต้องมีความปลอดภัยและได้มาตรฐาน จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านพืชให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากล เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและเป็นการสนับสนุนเกษตรกรผู้ผลิตเข้าสู่การรับรองมาตรฐานระดับฟาร์มมากขึ้น ซึ่งเป็นการผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ ทักษะ และความชำนาญให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาเกษตรกรให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน ตามด้วยการขับเคลื่อนส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาเกษตรกรผู้ผลิตพืชในแปลงใหญ่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีความยั่งยืนในระบบการผลิต เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคของประเทศไทยต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรตระหนักถึงการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค
2. เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรมีความรู้เรื่องการผลิตที่ดีและเหมาะสมเพิ่มมากขึ้น

3. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

1. เป้าหมายเกษตรกร จำนวน 100 ราย
2. สถานที่ดำเนินงาน ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

4. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

- กิจกรรมอบรมเกษตรกร โดยสำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่จำนวน 4 ตำบลๆละ 25 คน รวม 100 คน โดยกระตุ้นให้เกษตรกรตระหนักถึงการผลิตที่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ที่เกิดจากการใช้สารเคมีไม่ถูกวิธีหรือขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง กระตุ้นให้เกษตรกรตระหนักถึงจรรยาบรรณหรือจริยธรรมในการประกอบอาชีพของตนเอง เชื่อมโยงให้เห็นถึงการการผลิตสินค้าเกษตรรูปแบบใหม่ที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการผลิต เพื่อการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค

5. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม 2566 – เดือนกันยายน 2567

6. งบประมาณ 179,400 บาท

1. ค่าอาหารและเครื่องดื่มของเกษตรกร 100 คนๆละ150 บาท	เป็นเงิน 15,000 บาท
2. ค่าวิทยากรจำนวน 2 คนๆละ 1,800 บาท/วัน/คน รวม 4 วัน	เป็นเงิน 14,400 บาท
3. ค่าวัสดุฝึกอบรม 1,500 บาท/คน 100 คน	เป็นเงิน 150,000 บาท

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ผลผลิต

1. เกษตรกร จำนวน 100 ราย ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการผลิตแบบเกษตรดีที่เหมาะสม

ผลลัพธ์

1. เกษตรกรเป้าหมาย ร้อยละ 80 มีการนำความรู้ด้านการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรและนำไปปฏิบัติ

ตัวชี้วัด

1. เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่รับการอบรมไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เกษตรกรตระหนักถึงการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค

8. หน่วยงาน / ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา

นายกรภัทร์ โพธิจักร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

1. หลักการและเหตุผล

อำเภอห้วยกระเจาเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีความหลากหลาย โดยเป็นฐานผลิตวัตถุดิบเพื่อใช้เป็นอาหารและพลังงาน ทำให้อำเภอห้วยกระเจา ได้ชื่อว่าเป็นอำเภอที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ปัจจุบันภาคการเกษตรกรรมมีประชากรอยู่ราวร้อยละ 35 ของประเทศ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2541 ถึงปี 2561 ประชากรภาคเกษตรมีแนวโน้มลดลง อันเนื่องจากลูกหลานเกษตรกรไม่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเคลื่อนย้ายสู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการในเขตเมือง หากปล่อยให้สถานการณ์เป็นอย่างนี้ จะเกิดผลกระทบต่อภาวการณ์ผลิตอาหารและความมั่นคงด้านการผลิตอาหารได้ จำเป็นต้องเร่งรัดสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความรู้ ความสามารถ แข็งแรง และมีศักยภาพในการแข่งขันในการผลิตทางด้านเกษตรกรรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนและสับเปลี่ยนเกษตรกรรุ่นเก่าที่ลดลง และเพื่อเป็นบุคลากรที่สำคัญในสาขาเกษตรกรรมต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากขึ้นและมีศักยภาพการแข่งขันในการผลิตทางด้านเกษตรกรรม
2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการสร้างเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ และเชื่อมโยงเครือข่ายในการพัฒนา ด้านเกษตรกรรม

3. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย เยาวชน เยาวชนเกษตร ยุวเกษตรกร ทายาทเกษตรกร ผู้เริ่มต้นประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทายาทเกษตรกรจากกลุ่มส่งเสริมอาชีพ หรือสถาบันเกษตรกร เช่น กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มสหกรณ์ ฯลฯ โดยแบ่งบุคคลเป้าหมายเพื่อคัดเลือกหลักสูตรเพื่อพัฒนาให้เหมาะสม ขึ้นพื้นฐาน ในอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

4. กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจาจัดทำหลักสูตรเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ขึ้นพื้นฐาน ประกอบด้วย วิชาความรู้เกี่ยวกับ

1. การผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจ
2. กิจกรรมเพิ่มรายได้ เช่น การแปรรูป การบรรจุหีบห่อ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ฯลฯ
3. การรวมกลุ่ม/สหกรณ์
4. บันทึก/บัญชีครัวเรือน และบันทึก/บัญชีฟาร์ม
 - สรุปรายละเอียดหลักสูตร
 - ดำเนินการฝึกอบรม ณ สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา
 - เกษตรกรรุ่นใหม่ นำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปพัฒนาการดำเนินกิจกรรมการเกษตรของตนเอง พร้อมทั้งทำบันทึกการดำเนินกิจกรรมการเกษตรลงในสมุดบันทึกกิจกรรมฟาร์ม และบันทึกบัญชีฟาร์มด้วย
 - สรุปผลการฝึกอบรมการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เป็นรูปเล่ม พร้อมรูปภาพส่ง เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงวิธีการในปีต่อไป

6. งบประมาณ 252,000 บาท

1. ค่าอาหารและเครื่องดื่มของเกษตรกร 80 คนๆละ 150 บาท/คน/วัน จำนวน 5 วัน เป็นเงิน 60,000 บาท

2. ค่าวิทยากรจำนวน 2 คนๆละ 1,800 บาท/วัน/คน จำนวน 5 วัน/รุ่น เป็นเงิน 72,000 บาท

3. ค่าวัสดุฝึกอบรม 1,500 บาท/คน 80 คน เป็นเงิน 120,000 บาท

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ผลผลิต

1. เกษตรกรรุ่นใหม่ได้รับความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ และร่วมกันดำเนินกิจกรรมในรูปกลุ่ม / สหกรณ์ และพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ครอบครัวให้ดีขึ้น ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลลัพธ์

1. เกษตรกรรุ่นใหม่นำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปพัฒนาการดำเนินกิจกรรมการเกษตรของตนเอง พร้อมทั้งพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ครอบครัวให้ดีขึ้น ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด

1. เกษตรกรรุ่นใหม่สามารถนำความรู้ที่รับการอบรมไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เกษตรกรรุ่นใหม่หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากและเพื่อเป็นบุคลากรที่สำคัญในสาขาเกษตรกรรมต่อไป

8. หน่วยงาน / ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา

นายชินทร์ ขำดี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

1. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.2548 เป็นกฎหมายที่ให้การสนับสนุนการประกอบกิจการของเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยส่งเสริมให้ชุมชนนำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดยสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันประกอบกิจการในลักษณะของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะสร้างงาน สร้างรายได้และทำให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ รวมถึงเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจของประเทศ

เพื่อที่จะทำให้อิทธิพลของวิสาหกิจดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีความเข้มแข็งพึ่งตนเองได้ จึงมีแนวทางที่จะพัฒนาและเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิต ซึ่งผลิตภัณฑ์นั้นจะต้องตอบสนองความต้องการของตลาด จึงต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานการผลิตและผลิตภัณฑ์เป็นที่เชื่อถือของผู้บริโภค จำเป็นต้องมีการออกแบบผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ ที่ทันสมัยตรงตามความต้องการของตลาดในพื้นที่ นอกพื้นที่ หรือตลาดออนไลน์ และเป็นการสร้างผลิตภัณฑ์ให้เข้าแหล่งตลาดได้มากขึ้น และยังช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มได้ จึงขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยถูกใจผู้บริโภค
2. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสมาชิกในกลุ่มฯ
3. เพื่อสร้างกิจกรรมและรายได้อย่างต่อเนื่อง
4. เพื่อสร้างโอกาสและช่องทางตลาดเพิ่มมากขึ้น

3. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

1. เป้าหมายเกษตรกร จำนวน 20 ราย
2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

4. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

1. อบรมถ่ายทอดความรู้การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์
2. สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ตามแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน

5. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม 2566 – กันยายน 2567

6.งบประมาณ 113,200 บาท

1. ค่าอาหารและเครื่องดื่มของเกษตรกร 20 คนๆละ150 บาท/วัน รวม 2 วัน เป็นเงิน 6,000 บาท
2. ค่าวิทยากรจำนวน 2 คนๆละ 1,800 บาท/วัน/คน รวม 2 วัน เป็นเงิน 7,200 บาท
3. สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ตามแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน เป็นเงิน

100,000 บาท

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ผลผลิต

1. วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และคุณภาพมาตรฐานสินค้า

ผลลัพธ์

1. วิสาหกิจชุมชนมีรายได้เพิ่มจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20

ตัวชี้วัด

1. วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ ที่ต้องตามความต้องการของตลาด
2. วิสาหกิจชุมชนมีช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพิ่มมากขึ้น

8. หน่วยงาน / ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา

นางสาวเกศรินทร์ อ่วมเสื่อ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร เพื่อการท่องเที่ยวและศึกษาดูงานเชิงเกษตรสมัยใหม่

1. หลักการและเหตุผล

ในช่วงปีที่ผ่านมากรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว โดยเน้นหนักในพื้นที่ตามยุทธศาสตร์และ cluster การท่องเที่ยว ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมา แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเริ่มได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ส่วนใหญ่มักได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทั้งในด้านศักยภาพ การพัฒนากิจกรรมด้านการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงเส้นทาง การท่องเที่ยวในพื้นที่ การสร้างเครือข่ายกับชุมชน รวมทั้ง ได้รับการส่งเสริมด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นในปีงบประมาณ 2564 สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรีจึงมุ่งเน้นการดำเนินงานในเชิงบูรณาการ การมีส่วนร่วมของเกษตรกรและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างครบวงจร ด้วยการเพิ่มทักษะด้านการบริหารจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนกิจกรรมตามแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวและชุมชน รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ภาคการเกษตรและภาคการท่องเที่ยวเชื่อมต่อกันได้อย่างลงตัว เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและบริการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับฐานราก นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง และต่อยอดไปสู่ระดับธุรกิจการท่องเที่ยวได้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้เกิดแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสมัยใหม่
2. เพื่อพัฒนากิจการด้านการเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว
3. เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและชุมชน

3. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกเมล่อนบ้านหนองนางเล็ง

4. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

1. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรผู้ปลูกเมล่อนบ้านหนองนางเล็งและสนับสนุนการผลิตเชื่อมโยงการตลาดในหลายรูปแบบ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน
2. ออกแบบแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอื่น ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้นแบบ
3. สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรผู้ปลูกเมล่อนบ้านหนองนางเล็ง กิจกรรมพัฒนาฐานเรียนรู้ย่อยเฉพาะด้านภายในศูนย์เรียนรู้ เป็นต้น
4. ประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวและศึกษาดูงานเชิงเกษตรสมัยใหม่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรผู้ปลูกเมล่อนบ้านหนองนางเล็ง
5. สนับสนุนให้มีกิจกรรมของโครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวและศึกษาดูงานเชิงเกษตรสมัยใหม่ อาทิ การจัดงาน ประกวด แข่งขัน ฯลฯ

5. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม 2566 – เดือนกันยายน 2567

6. งบประมาณ 3,800,000 บาท

1. ศูนย์เรียนรู้และศึกษาดูงาน ขนาด 15 M x 15 M งบประมาณ 1,200,000 บาท

2. ศูนย์เรียนรู้ขั้นตอนการปลูกเมล่อน ขนาด 10 M x 15 M งบประมาณ 800,000 บาท
3. จุดจำหน่ายของฝาก ขนาด 5 M x 5 M งบประมาณ 500,000 บาท
4. บรรจุกัญธิ/กล่องเมล่อน บรรจุ 2 ลูก/1 กล่อง งบประมาณ 100,000 บาท
5. ระบบไฟฟ้า / Internet / เครื่องเสียง งบประมาณ 400,000 บาท
6. จุด Check in และซุ้มทางเข้า / จุดชมวิว งบประมาณ 700,000 บาท
7. ประชาสัมพันธ์ งบประมาณ 100,000 บาท

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ผลผลิต

1. เกิดแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสมัยใหม่
2. กิจการด้านการเกษตรเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว

ผลลัพธ์

1. เกษตรกรและชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
2. เพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้เกิดการอนุรักษ์หวงแหนท้องถิ่น

ตัวชี้วัด

1. นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัด
2. แหล่งท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐานด้านท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา
3. จำนวนผู้เข้าชมแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร จำนวน 500 คนต่อปี

8. หน่วยงาน / ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา

นางสาวเกศรินทร์ อ่วมเสื่อ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและชุมชน

1. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตร ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนงานตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการช่วยเหลือดูแลและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งของภาคการเกษตร และทำให้เกษตรกรอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน ให้เกษตรกรมีพืชอาหารบริโภคสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน สร้างความมั่นคงทางอาหารเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและชุมชน ตลอดจนการแก้ปัญหาการขาดแคลนพันธุ์พืชพันธุ์ดีในท้องถิ่น และเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร

ดังนั้น การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยการสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและชุมชน และพัฒนาเป็นที่ศึกษาดูงานให้กับผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ทำให้ชุมชนสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกอีกทางหนึ่ง ซึ่งจะเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพเสริมหรือก่อเกิดอาชีพใหม่ให้แก่เกษตรกรชุมชนต่อไป เกิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม องค์กรเกษตรกร เพื่อพัฒนาด้านการเกษตร ตลอดจนเศรษฐกิจฐานราก และสังคมเกษตรต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อสร้างรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน
- 2.2 เพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงานให้ผู้สนใจในพื้นที่และชุมชนข้างเคียง

3. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

1. เป้าหมายเกษตรกร จำนวน 40 ราย
2. สถานที่ดำเนินงาน ทุกตำบล อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

4. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

1. คัดเลือกเกษตรกรและ/หรือกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมและสนใจเข้าร่วมโครงการ ชี้แจงวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานของโครงการ ดังนี้

- อบรมและถ่ายทอดความรู้การสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน
- สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการสร้างแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและชุมชน

รูปแบบการสร้างแหล่งอาหาร

- แปลงรายบุคคล : ดำเนินการในบริเวณพื้นที่บ้านของผู้เข้าร่วมโครงการฯ
- แปลงรวม : ดำเนินการในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ของชุมชน หรือพื้นที่ของโรงเรียน หรือพื้นที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปทำประโยชน์จากเจ้าของที่ดิน หรือพื้นที่ตามทีระบุไว้ในแผนการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหาร เป็นต้น

- เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดซื้อพันธุ์พืชผัก ต้นกล้า และแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

- สรุปผลการดำเนินงาน

5. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม 2566 – เดือนกันยายน 2567

6. งบประมาณ 72,400 บาท

6.1 จัดเวทีถ่ายทอดความรู้และพัฒนาทักษะการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร และจัดทำแผนการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและชุมชน จำนวน 2 วัน งบประมาณ 12,000 บาท (หนึ่ง หมื่นสองพันบาทถ้วน) อบรม 2 ครั้งๆละ 1 วัน (จำนวน 4 รุ่น) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนี้

- ค่าอาหารกลางวันสำหรับผู้อบรม จำนวน 40 คนๆละ 100 บาท/วัน รวม 2 วัน
เป็นเงิน 8,000 บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับผู้อบรม จำนวน 40 คนๆละ 25 บาท/มื้อ
จำนวน 2 มื้อ/วัน/คน รวม 2 วัน เป็นเงิน 4,000 บาท

6.2 สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการสร้างแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและชุมชน ตามแผนการ สร้างความมั่นคงด้านอาหารฯ ของกลุ่ม งบประมาณ 46,000 บาท (สี่หมื่นหกพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ในการจัดซื้อพันธุ์พืชผัก และต้นกล้า ดังนี้

- เมล็ดพันธุ์แตงกวา จำนวน 100 ซองๆละ 20 บาท	เป็นเงิน 2,000 บาท
- เมล็ดพันธุ์ฟักทอง จำนวน 100 ซองๆละ 20 บาท	เป็นเงิน 2,000 บาท
- เมล็ดพันธุ์ถั่วฝักยาว จำนวน 100 ซองๆละ 20 บาท	เป็นเงิน 2,000 บาท
- เมล็ดพันธุ์บวบเหลี่ยม จำนวน 100 ซองๆละ 20 บาท	เป็นเงิน 2,000 บาท
- เมล็ดพันธุ์ผักชี จำนวน 100 ซองๆละ 20 บาท	เป็นเงิน 2,000 บาท
- เมล็ดพันธุ์ผักกาดขาว จำนวน 100 ซองๆละ 20 บาท	เป็นเงิน 2,000 บาท
- ต้นกล้ามะเขือเปราะ จำนวน 200 ต้นๆละ 15 บาท	เป็นเงิน 3,000 บาท
- ต้นกล้ามะเขือยาว จำนวน 200 ต้นๆละ 15 บาท	เป็นเงิน 3,000 บาท
- ต้นกล้าพริกหอมสุพรรณ จำนวน 200 ต้นๆละ 15 บาท	เป็นเงิน 3,000 บาท
- ต้นกล้ามะเขือเทศ จำนวน 200 ต้นๆละ 15 บาท	เป็นเงิน 3,000 บาท
- ต้นกล้าแค จำนวน 200 ต้นๆละ 15 บาท	เป็นเงิน 3,000 บาท
- ต้นกล้ามะละกอ จำนวน 200 ต้นๆละ 15 บาท	เป็นเงิน 3,000 บาท
- ต้นพันธุ์มะนาว จำนวน 200 ต้นๆละ 80 บาท	เป็นเงิน 16,000 บาท

6.3 ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน 24 ชั่วโมงๆละ 600 บาท เป็นเงิน 14,400 บาท

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ผลผลิต

1. เกษตรเข้าร่วมโครงการ 40 ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาทักษะการสร้างความมั่นคง ด้านอาหาร

2. มีแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและชุมชนในรูปแบบแปลงรายบุคคล และแปลงรวม

ผลลัพธ์

1. เกษตรกรร้อยละ 60 ที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง

2. มีกองทุนความมั่นคงด้านอาหารในชุมชน รูปแบบต่างๆ ได้แก่ กองทุนเมล็ดพันธุ์/ต้นพันธุ์

ตัวชี้วัด

1. เกษตรกรสามารถลดรายจ่ายได้อย่างน้อยร้อยละ 20

2. จำนวนผู้เข้าชมแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร จำนวน 200 คนต่อปี

8. หน่วยงาน / ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา

นางสาวเกศรินทร์ อ่วมเสื่อ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โครงการส่งเสริมการปรับปรุงดินหลังการเก็บเกี่ยวโดยใช้ปุ๋ยพืชสด

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันสภาพดินในพื้นที่การเกษตรมีลักษณะทางกายภาพ เคมี และชีวภาพไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืช ส่งผลให้การเพาะปลูกพืชได้ผลผลิตต่ำ ซึ่งสาเหตุหนึ่งของปัญหา คือ การปลูกพืชชนิดเดียวติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน โดยไม่มีการพักดินทำให้ขาดการหมุนเวียนแร่ธาตุในดิน และเกิดปัญหาดินเสื่อมโทรมในที่สุด

การปรับปรุงบำรุงดินจึงมีความสำคัญในการปลูกพืชให้ได้ผลผลิตดี ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับสภาพของดิน เช่น ดินกรดก็ใส่สารที่เป็นเบสเพื่อปรับให้ดินเป็นกลาง ดินเค็มก็ใช้น้ำชะล้างความเค็มและคอยรักษาระดับน้ำในดินให้ชุ่มชื้น ส่วนดินที่มีอินทรีย์วัตถุต่ำทำให้โครงสร้างดินไม่ดี จะต้องเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เช่น การหว่านและไถกลบปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก และการปลูกปุ๋ยพืชสด

การปลูกปุ๋ยพืชสดเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินที่ใช้ต้นทุนต่ำและได้ผลดี โดยพืชที่ใช้เป็นปุ๋ยพืชสดคือ พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเขียว ถั่วพุ่ม ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ปอเทือง โสน ฯลฯ เพราะพืชตระกูลถั่วมีคุณสมบัติพิเศษคือที่รากมีปม เรียกว่า ปมรากถั่ว ในปมเหล่านี้มีเชื้อจุลินทรีย์ จำพวกไรโซเบียมอยู่เป็นจำนวนมาก ไรโซเบียมนี้สามารถดึงธาตุไนโตรเจนจากอากาศมาใช้ เมื่อพืชเน่าเปื่อยก็จะเพิ่มธาตุไนโตรเจนและอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน การปลูกปุ๋ยพืชสดสามารถทำง่าย โดยการหว่านเมล็ดหลังการเก็บเกี่ยวพืชหลัก ซึ่งพืชตระกูลถั่วใช้เวลาเจริญเติบโต 2-3 เดือน เมื่อมีการเจริญเต็มที่ คือ ออกดอก ก็ทำการไถกลบลงไปนดิน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยพืชสด
2. เพื่อพักดินจากการเพาะปลูกพืชหลัก เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง
3. เพื่อให้เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด เพื่อนำไปส่งเสริมเกษตรกรรายอื่นต่อไป

3. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

1. เป้าหมายเกษตรกร จำนวน 40 ราย
2. สถานที่ดำเนินงาน ทุกตำบล อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

4. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

1. กำหนดพื้นที่เป้าหมาย โดยพิจารณาจากพื้นที่เพาะปลูกข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง สํารวจพื้นที่โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตำบล

2. คัดเลือกเกษตรกรและ/หรือกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมและสนใจเข้าร่วมโครงการ ชี้แจงวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานของโครงการ ดังนี้

- อบรมและถ่ายทอดความรู้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการปรับปรุงบำรุงดิน
- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์รายละเอียดไม่เกิน 5 ไร่
- เกษตรกรที่มีพื้นที่เข้าร่วมโครงการต้องปลูกปุ๋ยพืชสดเพื่อเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด โดยแบ่งพื้นที่ดำเนินการอย่างน้อย 1 ไร่ (1 ใน 5 ของพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุน) เพื่อนำไปส่งเสริมเกษตรกรรายอื่นต่อไป

- เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด และแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

เกษตรกรปลูก ดูแลรักษา เก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ และไถกลบปุ๋ยพืชสด/ซากปุ๋ยพืชสด ในระยะเวลา 60 - 120 วัน เกษตรกรนำเมล็ดพันธุ์ส่งคืนให้สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจาเพื่อนำไปส่งเสริมเกษตรกรรายอื่น

- สรุปผลการดำเนินงาน

5. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม 2566 – เดือนกันยายน 2567

6. งบประมาณ 130,400 บาท

1. ค่าอาหารและเครื่องดื่มของเกษตรกร 40 คนๆละ150 บาท/วัน รวม 1 วัน เป็นเงิน 6,000 บาท
2. ค่าวิทยากรจำนวน 2 คนๆละ 1,800 บาท/วัน/คน รวม 1 วัน เป็นเงิน 14,400 บาท
3. ค่าเมล็ดพันธุ์ปอเทืองเพื่อแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรจำนวน 40 รายๆ ละ 25 กิโลกรัม (อัตราการหว่าน 5 กิโลกรัม/ไร่) เป็นจำนวน 1,000 กิโลกรัมๆ ละ 30 บาท เป็นเงิน 30,000 บาท
4. ค่าจ้างรถไถพรวนดินเพื่อหว่านเมล็ดพันธุ์ปอเทือง จำนวน 200 ไร่ๆ ละ 300 บาท เป็นเงิน 60,000 บาท
5. ค่าจ้างรถเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ปอเทือง จำนวน 40 ไร่ๆ ละ 500 บาท เป็นเงิน 20,000 บาท

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ผลผลิต

1. มีเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสดอย่างน้อย 4,000 กิโลกรัม (อัตราการผลิตเมล็ดพันธุ์ 80-100 กิโลกรัม/ไร่) เพื่อสนับสนุนแก่เกษตรกรรายต่อไป
2. พื้นที่การเกษตรได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน 200 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 4 ตำบล ของ อำเภอ ห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี

ผลลัพธ์

1. ดินในพื้นที่การเกษตรได้รับการปรับปรุงส่งผลให้การผลิตพืชหลักได้ผลผลิตสูงขึ้น
2. เกษตรกรอาจมีรายได้เสริมจากการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสดเพื่อจำหน่าย

ตัวชี้วัด

1. เกษตรกรใช้ปุ๋ยพืชสดเพื่อใช้ปรับปรุงบำรุงดิน
2. เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินจากการไถกลบซากปุ๋ยพืชสด

8. หน่วยงาน / ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยกระเจา

นางสาวอัมพวัน มีทรัพย์มัน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ